

ประมวลพระบรมราโชวาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๔๒

เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม

ประมวลพระบรมราโชวาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ
5 ธันวาคม 2542

สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์
โอภาส เสวิกุล รวบรวม

คำนำ

พิมพ์ครั้งที่ 2

พระบรมราชาโฆวาทและพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่พสกนิกรทุกหมู่เหล่าในโอกาสต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีค่าอย่างมหาศาลสำหรับทุกคน ในการที่จะน้อมนำไปเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ ให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ เพื่อความมั่นคงของประเทศชาติ ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และความผาสุกของทุกคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม

ดังนั้น ถึงแม้ว่า สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ จะได้ัญญเชิญพระบรมราชาโฆวาทและพระราชดำรัส บางส่วนมารวบรวมและจัดพิมพ์เผยแพร่ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ไปแล้วจำนวนหนึ่งก็ตาม แต่ยังมีผู้ที่ประสงค์จะได้รับอีกเป็นจำนวนมาก ศูนย์ประชาสัมพันธ์การจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ จึงได้มอบหมายให้ ส่วนข้อมูลและเอกสารข่าว สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ จัดพิมพ์เพิ่มเป็นครั้งที่ 2 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อทุกคนที่จะได้ศึกษาและนำไปประพฤติปฏิบัติต่อไป

ส่วนข้อมูลและเอกสารข่าว
สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์
โทร. 277-7620

ค ำ น ำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อ
อาณาประชาราษฎร์ และประเทศชาติอย่างล้นพ้นหาที่สุดมิได้ ตลอด
ระยะเวลากว่า 50 ปี ที่ทรงครองราชย์นับตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2489
พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อประโยชน์และ
ความผาสุกของประชาชน

นอกจากนี้แล้ว พระบรมราชาโงวาท และ พระราชดำรัส ที่ได้พระ
ราชทานในโอกาสต่าง ๆ ยังเป็นสิ่งที่เตือนใจน้อมนำให้ประพฤติปฏิบัติ
เพื่อความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และความ
ผาสุกของทุกคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม นับเป็นประโยชน์อย่างอเนกประการ

ดังนั้น ในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ
5 ธันวาคม 2542 สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์ จึงได้อัญเชิญพระบรม
ราชาโงวาทและพระราชดำรัสบางส่วน มารวบรวมและจัดพิมพ์เผยแพร่ เพื่อ
เป็นการเฉลิมพระเกียรติ และเป็นประโยชน์ต่อทุกคนที่จะได้ศึกษาจดจำ
นำไปปฏิบัติ หรืออัญเชิญไปประกอบการเขียนบทความ ตลอดจนจัดทำ
รายการวิทยุและโทรทัศน์ต่าง ๆ ให้กว้างขวางแพร่หลายต่อไป

สารบัญ

	หน้า
ความรักชาติ	1
ความมั่นคง	11
ความสามัคคี	21
ความซื่อสัตย์สุจริต	35
ศาสนาและคุณธรรม	45
กฎหมายและสังคม	61
การบริหารประเทศ	71
ข้าราชการพลเรือน	83
ทหารและตำรวจ	89
การทำงาน	101
การศึกษา	119
การเกษตร	129
การพัฒนา	137
การกีฬา	143
เด็กและเยาวชน	149
ศิลปวัฒนธรรม	159

C O N T E N T S

	Page
Unity & The nation	167
Honesty	185
Religions	189
Public Welfare	193
Self - Sufficiency	199
Rural Development	203
Friendship	207
Civil Servants' Day	211
At Graduation Ceremonies	217
Miscellany	225

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส

ความรักชาติ

หน้าว่าง

“...คนไทย รักษาชาติรักษาแผ่นดินเป็นปึกแผ่นมั่นคงมาได้ ด้วยสติปัญญาความสามารถ และด้วยคุณความดี อิศรภาพ เสรีภาพ ความร่วมมือเป็นสุข ตลอดจนความเจริญทุกอย่างที่มีอยู่บัดนี้ เราทั้งหลาย ในปัจจุบัน จึงต้องถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบอย่างสำคัญ ในอันที่จะรักษา คุณความดี พร้อมทั้งจิตใจที่เป็นไทยไว้ให้มั่นคงตลอดไป...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม
ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา
5 ธันวาคม 2521

“...คนไทยทุกคน ควรภาคภูมิใจในความเป็นไทย คือ เป็น พลเมืองของชาติที่มีเอกราชมากกว่า 700 ปี นักเรียนไทยทุกคนจะ สนองคุณชาติบ้านเมืองได้ ในขณะที่อยู่ต่างประเทศก็โดยการวางตนเป็น ผู้แทนที่ดีของประเทศ...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่นักเรียนไทย
ในสหรัฐอเมริกา ณ โรงแรมพลาซ่า
นครนิวยอร์ก 8 มิถุนายน 2510

“...ความจงรักภักดีต่อชาตินั้น คือ ความสำนึกตระหนักในคุณของแผ่นดินอันเป็นที่เกิดที่อาศัยซึ่งทำให้บุคคลเกิดความภูมิใจในชาติกำเนิด และมุ่งมั่นที่จะธำรงรักษาประเทศชาติไว้ ให้เป็นอิสระมั่นคงตลอดไป...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
และสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ ณ
ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2529

“...ผู้ที่จะรักษาความเป็นไทยได้มั่นคงที่สุด ดีและเหมาะสมที่สุด ไม่มีใครอื่นนอกจากคนไทย เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะอยู่ ณ แห่งใด คนไทย มีหน้าที่ต้องรักษาความเป็นไทยเสมอ...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ สมาคม
นักเรียนไทยในประเทศญี่ปุ่น 27 กุมภาพันธ์
2537

“...ทุก ๆ คนในชาติ ย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ถ้าแต่ละคน ปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้เป็นผลดีที่สุดที่จะกระทำได้ ด้วยความรักชาติ และมีความสามัคคีกลมเกลียวกันแล้ว ชาติของเราจะเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น สืบไป...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีตรวจพลสวนสนาม
เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ลาน
พระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2504

“...ชาติบ้านเมือง คือ ชีวิตเลือดเนื้อและสมบัติของเราทุกคน และการดำรงรักษาชาติประเทศนั้นมิใช่หน้าที่ของบุคคลผู้ใดทมิเดียวโดยเฉพาะ หากแต่เป็นหน้าที่ของทุก ๆ ฝ่าย ทุก ๆ คนที่จะต้องร่วมมือกระทำพร้อม กันไปโดยสอดคล้องเกื้อกูลกัน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีตรวจพลสวนสนาม
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก
8 มิถุนายน 2514

“...การที่จะช่วยชาติบ้านเมืองนั้นมีหลายทาง แต่ทางที่ดีที่สุด โดยแต่ละคนต่างทำหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อุตุน ทำให้กิจการต่างๆทุกด้านดำเนินไปด้วยดีนี้เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับประเทศชาติ...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
บริษัท สยามกลการ จำกัด ณ พระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน 28 ธันวาคม 2522

“...บรรพชนไทย เป็นนักต่อสู้ผู้มีชีวิตจิตใจผูกพันปรองดอง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามัคคีพร้อมเพรียงกันทุกเมื่อไม่ว่าจะทำการสิ่งใด บ้านเมืองไทยจึงมีเอกราชอธิปไตย และมีความสุขความสมบูรณ์ทุกอย่าง มาจนกระทั่งทุกวันนี้...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีสวนสนามของทหาร
รักษาพระองค์ 3 ธันวาคม 2522 ณ ลาน
พระราชวังดุสิต

“...คนไทย แม้จะมีจิตใจรักความสะอาดทุกสบาย และมักทำตามใจตัวกันเป็นปกติ แต่ก็มีควมสำนึกมั่นในชาติอยู่แทบทุกคน ยามมีอันตรายเกิดขึ้นแก่บ้านเมือง ก็รวมกันได้เหนียวแน่น ดังนั้น เราจึงมีชาติ มีประเทศ อันตั้งมั่นโดยอิสระและเสรีมาช้านาน...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม
เนื่องในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา
5 ธันวาคม 2520

“...ชาติบ้านเมือง คือ ชีวิต เลือดเนื้อ และสมบัติของเราทุกคน และการดำรงรักษาชาติประเทศนั้นมิใช่หน้าที่ของบุคคลผู้ใดหมู่ใดโดยเฉพาะ หากแต่เป็นหน้าที่ของทุก ๆ ฝ่าย ทุก ๆ คนที่จักต้องร่วมมือกระทำพร้อมกันไปโดยสอดคล้องกัน และมีจุดมุ่งหมายอันร่วมกัน...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานในพิธีตรวจพล
สวนสนาม เนื่องในงานพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก
8 มิถุนายน 2514

“...บ้านเมืองของเราเป็นปีกแผ่นมั่นคง มีอิสรภาพและความ
 ร่วมเย็นเป็นสุขสืบมาช้านาน เพราะเรามีความยึดมั่นในชาติ และร่วมแรง
 ร่วมใจกันบำเพ็ญกรณียกิจต่าง ๆ ตามหน้าที่ ให้สอดคล้องเกื้อกูลกัน
 เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติ...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม ณ
 พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย 5 ธันวาคม 2512

“...ประเทศไทย เป็นประเทศที่อยู่มาเป็นเวลาช้านาน ได้ตกทอด
 มาเป็นสมบัติของทุกคนในปัจจุบัน จึงต้องช่วยกันทะนุถนอมให้อยู่เย็นเป็น
 สุขต่อไป แม้จะมีสภาพสถานการณ์ต่าง ๆ แวดล้อมซึ่งอันตรายและทั้ง
 โลกก็ประสบปัญหาต่าง ๆ นานา ก็เชื่อได้ว่าพวกเราจะสามารถไปรอด
 ได้...”

พระราชดำรัส ในโอกาสที่คณะรัฐมนตรี
 เข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณตน ณ พระ
 ตำหนักจิตรลดารโหฐาน 14 มีนาคม 2523

“...ทุกคนที่ทำหน้าที่ตามอาชีพของตน หรือตามหน้าที่ของตน อย่างเต็มที่ อย่างเสียสละ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีนั้น ก็เป็นสิ่งที่ สร้างเสริมความดีแก่ประเทศชาติในตัว...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคล
ต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล เนื่องในวัน
เฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย
4 ธันวาคม 2518

“...ไม่ว่าจะมีเหตุไม่ปรกติหรือปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น เราควรจะได้ทำความเข้าใจกันและร่วมกันคิดอ่านปฏิบัติแก้ไข ด้วยเหตุผลด้วยหลักวิชาการ และด้วยความบริสุทธิ์จริงใจ ให้ทุกสิ่งทุกอย่างคลี่คลายลุล่วงไป เพื่อให้ประเทศชาติของเราก้าวหน้าต่อไปโดยสวัสดิ...”

พระราชดำรัสพระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย
ในโอกาสขึ้นปีใหม่ 2540

หน้าว่าง

พระบรมราชาธิราชและพระราชดำรัส

ความมั่นคง

หน้าว่าง

“...บ้านเมืองจะมั่นคงเป็นปกติสุขอยู่ได้ ก็ด้วยนานาสถาบันอันเป็นหลักของประเทศ และคนไทยทุกหมู่เหล่ามีความสมัครสมานสามัคคีกัน และรู้จักปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ประสานส่งเสริมกัน...”

พระบรมราชาบาท ในพิชิตวายสัตรูปฏิญาณ
ตนและสวนสนามทหารรักษาพระองค์
ณ ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2540

“...ผู้กล้าหาญ ซึ่งยอมสละชีวิตเป็นชาติพลี ได้ชื่อว่ามีเกียรติและมีคุณสูงแก่ชาติไทย ชาวไทยทุกคนจะต้องรักษาเกียรติ และทดแทนคุณผู้กล้าหาญเหล่านั้น ด้วยการสามัคคีกันให้มั่นคง เพื่อป้องกันชาติและผืนแผ่นดินนี้ไว้ เหมือนดังที่บรรพบุรุษไทยได้เคยกระทำมา...”

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์
ในหนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ
เจ้าหน้าที่ผู้เสียชีวิตในการปราบปราม
ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ 5 มีนาคม 2522

“...การป้องกันประเทศชาตินั้นเป็นงานส่วนรวม ที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันทำทั้งทหารและพลเรือน จึงจำเป็นจะต้องรักษาความสามัคคีในชาติ รักษาความร่วมมือร่วมใจของคนในชาติไว้ทุกเมื่อ โดยไม่ยอมปล่อยให้ผู้ใด สิ่งใด มาแบ่งพวกแบ่งฝ่ายคนในชาติไทยเป็นอันขาด...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานกระบี่
และปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษา จาก
โรงเรียนนายทหาร 3 เหล่าทัพ ณ อาคารใหม่
สวนอัมพร 15 มีนาคม 2522

“...อิสรภาพและความมั่นคงดำรงอยู่ของชาตินั้น มีแต่ไทยเราเองที่จะร่วมกันรักษาไว้ได้ ขอให้ไทยทุกคนพิจารณาให้เห็นต้องแท้ จดจำให้แน่แก่ใจเป็นนิตย์ จักได้รู้จักสามัคคีและเสียสละเพื่อแผ่นดิน สมที่เป็นไทยแท้จริงทั้งกายและใจ...”

พระบรมราโชวาท ในการพระราชทานเพลิง
ศพวีรชน 4 มีนาคม 2532

“...คนไทยรักษาชาติรักษาแผ่นดินให้มั่นคงเป็นปึกแผ่นมาได้ ด้วยสติปัญญาความสามารถ ด้วยความรักชาติและด้วยคุณความดี อิสรภาพความร่มเย็นเป็นสุข ตลอดจนคุณธรรมความเจริญทุกอย่างที่มี อยู่บัดนี้ บรรพชนของเราผู้ยึดมั่นในความเป็นไทย เป็นผู้สร้างสมไว้ให้ ทั้งนั้น...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม
เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา
5 ธันวาคม 2531

“...ประเทศของเรามีเอกราชและอิสรภาพ ที่สมบูรณ์มั่นคงมาได้ จนทุกวันนี้ เพราะคนไทยทุกหมู่เหล่ายึดมั่นในชาติบ้านเมือง และรู้จักทำหน้าที่ของแต่ละฝ่ายแต่ละคนให้ประสานส่งเสริมกัน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
และสวนสนามทหารรักษาพระองค์ ณ ลาน
พระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2531

“...ปัจจุบันซึ่งถือกันว่า สงครามเย็น ได้สิ้นสุดลงแล้ว เพราะฉะนั้นการสร้างความมั่นคงให้บังเกิดขึ้นภายในชาติ จึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งและความมั่นคงจะเกิดเป็นรูปธรรมได้นั้น ก็คือความร่วมมือกันพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้ ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีสวนสนามแสดง
แสนยานุภาพของกองทัพไทย ณ ถนนราช
ดำเนิน 23 มิถุนายน 2539

“...ความเจริญมั่นคงของส่วนรวมนั้น ต้องอาศัยความเจริญมั่นคงของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ดังนั้น ถ้าทุกคนอันเป็นองค์ประกอบของส่วนรวม ไม่มีความเจริญและมั่นคงแล้ว ส่วนรวมจะเจริญและมั่นคงไม่ได้...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4 สิงหาคม 2526

“...การสร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินทอง หรือการช่วยตัวเองในปัจจุบันนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความสงบให้เกิดขึ้นก่อนโดยเร็ว เพราะถ้าความสงบยังไม่เกิด จะคิดอ่านแก้ปัญหาหรือจะรวมกำลังกันทำการงานช่วยตัวเองหาได้ไม่...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีเปิดการประชุมใหญ่
ยุวพุทธิกสมาคม 31 มกราคม 2530

“...ประโยชน์และความเจริญมั่นคงของส่วนรวม ย่อมขึ้นอยู่กับประโยชน์และความเจริญมั่นคงของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ เพราะส่วนรวมนั้นประกอบขึ้นด้วยบุคคล ที่รวมกันอยู่เป็นสำคัญ เป็นชาติบ้านเมือง...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2 พฤศจิกายน 2528

“...ทุกวันนี้ทุกคนมีภาระสำคัญเฉพาะหน้าอยู่ ที่จะต้องร่วมมือกันสร้างเสริมความเป็นปึกแผ่นมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าทุก ๆ ด้านให้แก่บ้านเมือง เพื่อที่ประเทศชาติและประชาชน จักสามารถดำรงอยู่ได้ด้วยความผาสุกสงบ และด้วยความมีอิสระภาพอันสมบูรณ์...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม
พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม
2528

“...ความเจริญและความเสื่อมของบ้านเมืองนั้น ขึ้นอยู่กับผลงานการกระทำอันเป็นส่วนรวมของคนทั้งชาติ ซึ่งต่างมีหน้าที่แบ่งปันกันทำตามความรู้ความสามารถ ถ้าบุคคลยังเห็นว่ามิชาติมิประเทศเป็นที่พึงที่อาศัย ก็จะต้องทำงานส่วนรวมของชาติให้ดีเพื่อธำรงรักษาประเทศชาติไว้...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24 มกราคม 2537

“...บ้านเมืองของเราเป็นปึกแผ่นมั่นคง มีอิสรภาพและความ
 ร่วมเย็นเป็นสุขสืบมาช้านาน เพราะเรามีความยึดมั่นในชาติ และร่วมแรง
 ร่วมใจกันบำเพ็ญกรณียกิจต่าง ๆ ตามหน้าที่ ให้สอดคล้องเกื้อกูลกัน
 เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติ...”

พระราชดำรัสในการเสด็จออกมหาสมาคม ณ
 พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย 5 ธันวาคม 2512

“...การรักษาอิสรภาพและความเป็นไทย ให้ดำรงคงมั่นยั่งยืน
 ยาวไป ถือว่าเป็นกรณียกิจอันสำคัญสูงสุด นอกจากต้องอาศัยการ
 บริหารประเทศ ที่ฉลาดสามารถและสุจริตเป็นธรรมแล้ว ยังต้องอาศัย
 ความร่วมมือสนับสนุน จากประชาชนทั้งประเทศด้วย...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานในวโรกาส
 สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี 5 เมษายน
 2525

“...บ้านเมืองของเราดำรงมั่นคงมาช้านาน เพราะคนไทยมีความ
พร้อมเพรียงกันอย่างเข้มแข็ง ถึงจะมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นบ้างตาม
กาลสมัย ก็เป็นไปตามความปรารถนาของพวกเขาเอง ที่จะทำให้
ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย
ในโอกาสขึ้นปีใหม่ 2535

“...ความเจริญของบ้านเมืองนั้น แท้จริงเกิดจากความเจริญของ
บุคคลแต่ละคนประกอบกันขึ้น เพราะฉะนั้นผู้มีความรู้ความสามารถ
ทั้งหลาย ควรจะได้ถือเป็นภาระรับผิดชอบที่สำคัญ ที่จะต้องตั้งใจ
พยายามทำงานของตน ให้ประสบผลสำเร็จและเจริญก้าวหน้า...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ วิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา 7 กรกฎาคม 2530

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส

ความสามัคคี

หน้าว่าง

“...ความสามัคคีนี้ หมายถึงว่ามีสิ่งใดที่อาจขัดแย้งซึ่งกันและกันบ้าง ก็ต้องปรองดองกันเสีย และหาทางออกโดยที่ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน เพราะความสามัคคีเป็นกำลังอย่างสูงที่สุดของหมู่ชน...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่กลุ่มชาวไร่
หมู่บ้านตัวอย่าง โครงการไทย-อิสราเอล
จังหวัดเพชรบุรี 25 พฤษภาคม 2513

“...ความพอพระราชหฤทัยของพระราชอาอยู่ที่ว่า แต่ละคนจะทำหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจ มีความคิดพิจารณาที่รอบคอบ ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ส่งเสริมความสามัคคีและปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ ผู้ที่ได้รับ
พระราชทานเหรียญราชรุจิ ณ พระตำหนัก
จิตรลดาทรโถฐาน 23 มกราคม 2513

“...ชาติของเรารักษาเอกราชอธิปไตยมาได้จนถึงทุกวันนี้ด้วยความสามัคคี ความสมัครสมานสามัคคีของเรานั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่จะต้องรักษาไว้ให้ยั่งยืนอยู่ตลอดไป หากเราแตกสามัคคีกันเมื่อใด จะย่อยยับลงเมื่อนั้น...”

พระบรมราชาโฆวาท พระราชทานแก่ทหาร
รักษาพระองค์ ในพิธีตรวจพลสวนสนาม
เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ลาน
พระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2512

“...เมืองไทยเราอยู่เป็นประเทศได้ก็ด้วยความสามัคคี ผู้ใด
เดือดร้อนก็ได้รับการบรรเทาความเดือดร้อน นี่เป็นหลักสำคัญของการ
ปกครองประเทศไทยมาแต่โบราณกาล...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
บริหารและอาสาสมัคร มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ณ เวทีลีลาศสวนอัมพร 30 ตุลาคม
2508

“...ประเทศไทยถ้าประชาชนพลเมือง มีความสามัคคี
กลมเกลียวกันดี มีระเบียบวินัยดี ประเทศนั้นก็เจริญและอยู่ในฐานะดี จึง
เห็นได้ว่าความสามัคคีกลมเกลียวกันในระหว่างคนในชาติ และความ
เข้าใจรักษาระเบียบวินัย เป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งที่จะช่วยนำประเทศชาติสู่
ความวัฒนาถาวร...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสเสด็จฯ ออกให้
ประชาชนเฝ้า ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม 19
มกราคม 2504

“...การที่ประเทศของเราได้รักษาอธิปไตย และดำรงฐานะมา
ด้วยดีได้ตลอดมานั้น ก็ด้วยอาศัยความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่าย ต่างช่วย
กันปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ ด้วยความสามัคคีและความ
พร้อมที่จะเสียสละ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีตรวจพลสวนสนาม
เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ลาน
พระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2504

“...สามัคคี คือ การเห็นแก่บ้านเมือง และช่วยกันทุกวิถีทางเพื่อที่จะสร้างบ้านเมืองให้เข้มแข็ง ด้วยการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างตรงไปตรงมา นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม เพราะประโยชน์ส่วนรวมนั้น คือ ความมั่นคงของบ้านเมือง...”

พระราชดำรัส พระราชทานในพิธีประดับยศ
นายตำรวจชั้นนายพล ณ พระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน 15 มกราคม 2519

“...เมืองไทยนี้อยู่ได้ด้วยความสามัคคี ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความเสียสละ อาศัยความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และถ้ำรักษาความเห็นอกเห็นใจนี้แล้ว ประเทศชาติของเราก็จะเป็นที่อาศัยที่อุดมสมบูรณ์ และน่าสบายต่อไปชั่วกาลนาน...”

พระราชดำรัส พระราชทานในพิธีพระราชทาน
ธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดขอนแก่น ณ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 19 กุมภาพันธ์ 2519

“...บ้านเมืองไทยสามารถฟื้นฟูอุปสรรคต่าง ๆ ได้โดยดี เพราะว่ามีจิตใจสามัคคีและแสดงออกซึ่งสามัคคี ถ้าตราบใดเรารักษา สามัคคี ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันได้ เราก็จะอยู่ได้อย่าง มีความสุขตราบนั้น...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะประชาชน
จังหวัดราชบุรี ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
26 พฤศจิกายน 2531

“...สามัคคีนั้น หมายถึงความเห็นใจซึ่งกันและกัน ทั้งใน ทางส่วนบุคคลทั้งในด้านวิชาการ ต้องเห็นใจว่าแต่ละคนมีหน้าที่ มีความรู้ ในวิชาการของแต่ละคน ถ้าดำเนินวิชาการนั้น ๆ ไปตามลำพัง หรือตาม แนวเดียวเท่านั้นเอง ก็จะไม่สามัคคีที่จะดำเนินได้โดยดี...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะ
กรรมการจัดงาน สรุสิทธิ์รำลึก ณ พระ
ตำหนักจิตรลดารโหฐาน 21 มีนาคม 2522

“...ความสามารถนี้ เป็นคุณธรรมสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งหมู่ชนผู้
อยู่ร่วมกันจำเป็นต้องมี ต้องถนอมรักษาและต้องนำมาใช้อยู่สม่ำเสมอ ถ้า
แต่ละฝ่ายเข้ามาร่วมกันทำงานด้วยความตั้งใจดี ด้วยความสามารถ ความ
รู้ ความสามารถ และด้วยความคิดที่สร้างสรรค์ งานก็จะสำเร็จสมบูรณ์
งดงามตามประสงค์ทุกอย่าง...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม
งานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา
5 ธันวาคม 2530

“...คราวใดที่ชาวไทยมีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วม
แรงร่วมใจกันเพื่อประเทศชาติแล้ว ชาติก็ได้รอดพ้นจากภัยพิบัติสู่ความ
สุขความเจริญ แต่คราวใดที่ขาดความสามัคคีกลมเกลียวกัน ก็ต้อง
ประสบเคราะห์กรรมกันทั้งชาติ จึงเป็นหน้าที่ของเราทั้งหลาย ที่จะต้อง
ร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีสวนสนามทหาร
รักษาพระองค์ ณ ลานพระราชวังดุสิต
3 ธันวาคม 2505

“...ความสามัคคีพร้อมเพรียงแห่งหมู่คณะ ที่จะเกิดมีขึ้นได้นั้น
ย่อมจะเนื่องมาจากความคิด ความเห็นและใจจริงที่มุ่งหมายและยึดมั่นใน
สิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกัน...”

พระบรมราชาโหวท พระราชทานแก่สมาคม
นักเรียนไทยในรัฐเยอรมันฯ เพื่ออัญเชิญลง
พิมพ์ในหนังสือ เพื่อนไทย สิงหาคม 2521

“...ประเทศของเรารักษากราษ อธิปไตยและอิสรภาพให้
สมบูรณ์มั่นคงมาได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะคนไทยทุกหมู่เหล่ารู้จักความ
สามัคคี และรู้จักทำหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ประสานส่งเสริมกัน เมื่อ
ทุกคนมุ่งใจปฏิบัติดังนี้ ความถูกต้องเรียบร้อย ความพัฒนาก้าวหน้า
และความมั่นคงเป็นปีกแผ่นจึงบังเกิดขึ้น...”

พระบรมราชาโหวท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
และสวนสนามทหารรักษาพระองค์ ณ ลาน
พระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2534

“...ประเทศชาติกำลังพัฒนาในทุกด้าน และต้องการความสามัคคี ความสงบเรียบร้อย ผลดีทั้งปวงดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ ด้วยประชาชนมี หลักของใจอันมั่นคง มีศรัทธาและปัญญาอันถูกต้อง ปฏิบัติตนอยู่ในทาง ที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม...”

พระบรมราชาโฆวาท พระราชทานเพื่อเชิญไป
อ่านในการประชุมใหญ่ของ สมาคมพุทธ
ศาสนาทั่วราชอาณาจักร ณ จังหวัดกาฬสินธุ์
17 ธันวาคม 2512

“...สามัคคีหรือการปรองดองกัน ไม่ได้หมายความว่าคนหนึ่ง
พูดอย่างหนึ่ง คนอื่นต้องพูดเหมือนกันหมด ลงท้ายชีวิตก็ไม่มีจุดหมาย
ต้องมีความแตกต่างกัน แต่ต้องทำงานให้สอดคล้องกัน แม้จะขัดกันบ้าง
ก็ต้องสอดคล้องกัน...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคล
ต่าง ๆ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ
ศาลาดุสิตดาลัย 4 ธันวาคม 2536

“...ความสามัคคีปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับความรักใคร่เพื่อแผ่ช่วยเหลือกันฉันญาติพี่น้องสองประการนี้ คือ คุณลักษณะสำคัญของไทย ที่ช่วยให้ชาติบ้านเมืองอยู่รอดเป็นอิสระ และเจริญมั่นคงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย
เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ 2532

“...ทุก ๆ คนในชาติ ย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ถ้าแต่ละคนต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นผลดีที่สุดที่จะกระทำได้ ด้วยความรักชาติ และมีความสามัคคีกลมเกลียวกันแล้วชาติของเราจะเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
และสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ ณ
ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2504

“...ความสามัคคี เป็นคุณสมบัติประจำตัวของคนไทย ที่ได้
 อบรมสืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษโดยไม่ขาดสาย ทั้งนี้ เพราะคนไทย
 ทราบตระหนักว่า หมู่คณะที่มีสามัคคีแน่นแฟ้นสมบูรณ์ย่อมมีกำลังกล้าแข็ง
 ทั้งในการคิดและการปฏิบัติ...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานในการประชุม
 ใหญ่ สามัคคีสมาคม 26 กรกฎาคม 2534

“...ตามประวัติศาสตร์ของเราจะเห็นได้ว่า คราวใดที่ชาวไทยมี
 ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันชาติก็รอดพ้นจากภัยพิบัติสู่ความเจริญ
 รุ่งเรือง แต่คราวใดที่ขาดความสามัคคีกลมเกลียวกัน ก็ต้องประสบ
 เคราะห์กรรมกันทั้งชาติ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
 ตนและส่วนส่นามของทหารรักษาพระองค์ ณ
 ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2505

“...ความสามัคคีนี้ เป็นคุณธรรมสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งหมู่ชนผู้
อยู่ร่วมกันจำเป็นต้องมี ต้องถนอมรักษาและต้องนำมาใช้อยู่เสมอเสมอ
เนื่องด้วยสรรพกิจการงานที่เป็นส่วนรวมทุกด้าน ทุกระดับ ต้องอาศัย
บุคคลหลายฝ่ายร่วมกันคิดร่วมกันทำ...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม
เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา
5 ธันวาคม 2530

หน้าว่าง

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส

ความซื่อสัตย์สุจริต

หน้าว่าง

“...คนที่ไม่มีความสุจริต คนที่ไม่มีความมั่นคง ชอบแต่มีกง่าย
ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริต
และความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์
แท้จริงได้สำเร็จ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ
หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12 กรกฎาคม 2522

“...ความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง เด็ก ๆ
จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดมีขึ้นในตนเอง เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดีมี
ประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาดที่เจริญมั่นคง...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ปี 2531

“...ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้ห้อยก็ยอมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม ได้มากกว่าผู้มีความรู้มากแต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะ
คณาจารย์โรงเรียนต่าง ๆ ณ พระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน 18 มีนาคม 2523

“...การที่จะประกอบกิจใด ๆ ให้เจริญเป็นผลดีนั้น ย่อมต้องอาศัยความอดุสาหะพากเพียร ความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นรากฐานสำคัญ และพร้อมที่จะบำเพ็ญประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมตามโอกาสอีกด้วย...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่นิสิตที่
สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12 กรกฎาคม 2499

“...ทุกคนในชาติมีหน้าที่ของตัวเอง และถ้าแต่ละคนทำให้ได้ ทำอย่างเข้มแข็ง ซื่อสัตย์ สุจริต ประเทศชาติก็ย่อมต้องปลอดภัย และก้าวหน้าไปอย่างดี...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคล
ต่าง ๆ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ
ศาลาดุสิตาลัย 4 ธันวาคม 2533

“...ความเจริญนั้นจะเกิดขึ้นได้ ย่อมต้องอาศัยเหตุปัจจัย ประกอบกันหลายอย่าง นอกจากวิทยาการที่ดีแล้ว จะต้องอาศัยความ ยุติธรรมเที่ยงตรง และความสะอาดสุจริต ซึ่งต้องเป็นไปพร้อมทั้งใน ความคิดและการกระทำ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
19 ธันวาคม 2528

“...การที่จะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนา คือ ที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียวมิได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรม ประกอบด้วย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ
อาคารใหม่ ส่วนอัมพร 8 กรกฎาคม 2520

“...เมื่อคิดเรื่องใดสิ่งใดต้องทำให้มั่นคงเป็นกลาง มีเหตุมีผล มีความจริงใจและสุจริตเที่ยงตรง เพื่อความคิดจักได้กระจ่างแน่นอน เห็นถึงจุดหมายและประโยชน์ที่แท้ของภารกิจของตน อย่างถูกต้องครบถ้วน มีประสิทธิภาพ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2 สิงหาคม 2533

“...การที่จะประกอบกิจใด ๆ ให้เจริญเป็นผลดีนั้น ย่อมต้องอาศัยความอดุสาหะพากเพียร และความซื่อสัตย์สุจริตเป็นรากฐานสำคัญ ประกอบกับจะต้องเป็นผู้มีจิตใจเมตตากรุณา ไม่เบียดเบียนผู้อื่นและพร้อมที่จะบำเพ็ญประโยชน์ ให้เกิดแก่ส่วนรวมตามโอกาสอีกด้วย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12 กรกฎาคม 2499

“...คนเราถ้าพอในความต้องการ มันก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้ามีความคิดอันนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคล
ต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล เนื่องในวัน
เฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย
4 ธันวาคม 2541

“...ผู้ที่มียึดมั่นและปฏิบัติตามสิ่งที่ยึดมั่นนั้น คือ ความดีเป็นผู้ที่เจริญ เพราะว่าคนเราถ้าทำงานอะไร ไม่มีความคิดที่แจ่มใส ไม่มีความคิดที่บริสุทธิ์ไม่สามารถที่จะปฏิบัติงานได้เป็นผลสำเร็จที่ดั่งงามและยั่งยืน...”

“...คุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทุกคนนั้น ที่สำคัญได้แก่ ความรู้จักผิดชอบชั่วดี ความละเอียดซื่อสัตย์สุจริตทั้งใน ความคิดและการกระทำ ความไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาर्डเอาเปรียบผู้อื่น ความไม่มั่งงายหยาบคาย กับอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญเป็นพิเศษ คือ ความ ซื่อสัตย์เพียง...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ สวนอัมพร
22 มิถุนายน 2522

หน้าว่าง

พระบรมราชโองการและพระราชดำรัส

ศาสนาและคุณธรรม

หน้าว่าง

“...พระพุทธศาสนา ซึ่งทางดำเนินชีวิตที่ปราศจากโทษ ช่วยให้
เกิดความเจริญรุ่มเย็นได้อย่างแท้จริง เพราะมีคำสั่งสอนที่มีลักษณะ
พิเศษประเสริฐ ในประการที่อาศัยเหตุผลอันถูกต้องเที่ยงตรง ตามความ
เป็นจริง เป็นพื้นฐาน เป็นประโยชน์ที่แท้จริงแก่ทุกคน...”

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านใน
การเปิดประชุมใหญ่ของสมาคมพุทธศาสนา
ทั่วราชอาณาจักร ณ วิทยาลัยครูจันทบุรี
6 ธันวาคม 2518

“...พระพุทธศาสนา บริบูรณ์ด้วยสังฆธรรมที่เป็นสาระและเป็น
ประโยชน์ในทุกระดับ แต่จะต้องศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติ
ให้เหมาะสมแก่ภาวะปัจจุบัน ด้วยศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง จึงจะเกิด
เป็นประโยชน์ขึ้นได้...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานเพื่อเชิญไป
อ่านในการเปิดประชุมใหญ่ สมาคมพุทธ
ศาสนาทั่วราชอาณาจักร ณ จังหวัดกาฬสินธุ์
17 ธันวาคม 2512

“...พระพุทธศาสนา แสดงความจริงของชีวิต แสดงทางปฏิบัติที่จะให้บรรลุความสุขสูงสุดของชีวิต มีวิธีการสั่งสอนที่ยึดหลักเหตุและผลว่า ทุกสิ่งเกิดจากเหตุ ผู้ใดประกอบเหตุอย่างไร เพียงใด ก็ได้ผลอย่างนั้น เพียงนั้น...”

พระบรมราชาโฆวาท พระราชทานแก่พุทธ
สมาคมแห่งประเทศไทย 26 พฤศจิกายน
2513

“...พระพุทธศาสนานั้น หากหมายถึงคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแท้ ๆ ย่อมมีความแน่นอนมั่นคง เพราะคำสั่งสอนของพระบรมศาสดาเป็นธรรม คือ หลักความจริงที่คงความจริง อยู่ตลอดเวลาทุกเมื่อไม่มีแปรผัน...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้เข้าประชุม
ใหญ่ขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก
ณ ประเทศเนปาล 27 พฤศจิกายน 2529

“...พระพุทธศาสนา ถึงแม้ปัจจุบันนี้จะมีหลายนิกาย แต่ก็ยึดหลักธรรมอันเป็นแก่นแท้อย่างเดียวกัน คือ ถือว่าธรรมทั้งหลายทั้งสิ้นเกิดแต่เหตุ เมื่อมีเหตุก็ต้องมีผล ไม่มีสิ่งใดที่อยู่เหนือเหตุและผล นอกจากนี้ยังต่างถือว่าการแผ่เมตตาสงเคราะห์เกื้อหนุนกัน เป็นกรณียกิจสำคัญในการจรรโลงความสงบสุขของชาวโลก...”

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในงานฉลอง 25 ปี ของ องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก 20 กุมภาพันธ์ 2519

“...พระพุทธศาสนา นั้น มีลักษณะพิเศษประเสริฐในการที่อาศัยเหตุผลอันเที่ยงแท้ตามเป็นจริงเป็นพื้นฐาน และหยิบยกขึ้นปฏิบัติเพื่อความ สุขความเจริญ และความบริสุทธิ์ได้ตามวิสัยของตน จึงเป็นศาสนาที่เข้ากับหลักวิทยาศาสตร์...”

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในการเปิดประชุมใหญ่ของ สมาคมพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักร ณ พุทธสถาน จังหวัดเชียงใหม่ 27 ตุลาคม 2515

“...ธรรมะในพระพุทธศาสนา มีความหมดจดบริสุทธิ์และ
สมบูรณ์บริบูรณ์ด้วยเหตุผล ซึ่งบุคคลสามารถจะศึกษาและปฏิบัติด้วย
ปัญญา ความเพ่งพินิจ ให้เกิดประโยชน์คือความเจริญผาสุกแก่ตนได้
อย่างแท้จริง...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานในพิธีเปิดการ
ประชุมใหญ่ของสมาคมพุทธศาสนาทั่ว
ราชอาณาจักร 19 ธันวาคม 2524

“...ธรรมะในพระพุทธศาสนา เป็นคำสอนที่แสดงถึงธรรม ความ
แท้จริงของสภาวะธรรมทุกสิ่ง ดังนั้น ถึงหากสังคมจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร
ก็ไม่เกินไปกว่าที่ชาวพุทธจะพิจารณารู้เท่าทันได้ เมื่อได้ปฏิบัติอยู่ใน
ธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยถูกต้องมั่นคงแล้ว ความเปลี่ยนแปลง
ใด ๆ ในสังคม ก็ไม่ใช่เหตุที่ควรวิตกอีกต่อไป...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานในพิธีเปิดการ
ประชุมใหญ่ สมาคมพุทธศาสนาทั่ว
ราชอาณาจักร 14 ธันวาคม 2534

“...ทุกคนที่ถือตัวว่าเป็นชาวพุทธ จะต้องสนใจศึกษาพระพุทธศาสนาตามภูมิปัญญา ความสามารถ และโอกาสของตนที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่กระจ่างถูกต้อง พระศาสนาก็จะมั่นคงขึ้นได้...”

พระราชดำรัสพระราชทานแก่ที่ประชุมใหญ่ขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ ประเทศเนปาล 27 พฤศจิกายน 2529

“...ผู้นับถือพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นชาติเชื้อใดและแม้อยู่ในภิกายใด ล้วนถือทางปฏิบัติในกายวาจาใจเป็นอย่างเดียวกัน คือ ย่อมพยายามอยู่ทุกเมื่อที่จะรักษากายวาจาใจให้สะอาด ด้วยระเบียบปฏิบัติอันดีงามและสุจริต ที่จะควบคุมประคองใจให้สงบ ด้วยความมีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา...”

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในการประชุมใหญ่ขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ ตึกรัฐสภา 22 พฤศจิกายน 2523

“...ผู้นับถือพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นชาติเชื้อใดและแม้อยู่ใน
นิกายใด ล้วนถือทางปฏิบัติในกายวาจาใจเป็นอย่างเดียวกัน คือข่อม
พยายามอยู่ทุกเมื่อ ที่จะรักษากายวาจาใจให้สะอาด ควบคุมประคองใจ
ให้สงบด้วยความมีสติรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา ชาวพุทธที่แท้ที่อยู่ ณ ที่ใด ข่อม
ทำให้ที่นั่นสงบร่มเย็น มีแต่ความปรองดองและสร้างสรรค์...”

พระราชดำรัส พระราชทานในการประชุมใหญ่
องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ
อาคารรัฐสภา 22 พฤศจิกายน 2523

“...การอ้างความเจริญมั่นคงของพระศาสนา จึงน่าที่จะเน้นที่
การแนะนำ ให้เห็นประโยชน์ของการศึกษาปฏิบัติธรรมเป็นสำคัญ เมื่อ
ประโยชน์แห่งการปฏิบัติธรรมเกิดขึ้นแล้ว ก็จะพึงพอใจและจะชวนชวน
ศึกษาปฏิบัติให้สูงขึ้น และเมื่อชาวพุทธรู้ธรรมะปฏิบัติธรรมกันอย่างถูก
ต้องทั่วถึงมากขึ้น พระศาสนาก็จะเจริญมั่นคง...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานเพื่อเชิญไป
อ่านในการเปิดประชุมใหญ่ของ สมาคมพุทธ
ศาสนาทั่วราชอาณาจักร 7 มิถุนายน 2528

“...ความจริงใจต่อผู้อื่น เป็นคุณธรรมสำคัญมาก สำหรับผู้ที่ต้องการความสำเร็จและความเจริญ เพราะช่วยให้สามารถขจัดปัดเป่าปัญหาได้มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอันเกิดจากความกินแหนงแคลงใจและเอารัดเอาเปรียบกัน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11 กรกฎาคม 2534

“...การสั่งสอนธรรมะโดยบริสุทธิ์ และการปฏิบัติธรรมเป็นแบบอย่างโดยประจักษ์ผลนี้ จะเป็นเหตุชักนำและช่วยให้คนทั่วไปสามารถศึกษาเข้าใจหลักธรรมได้กระจ่างชัด และเกิดศรัทธาความเชื่อในพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง...”

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านใน
วันเปิดประชุมใหญ่ องค์การพุทธศาสนิก
สัมพันธ์แห่งโลก 22 พฤศจิกายน 2537

“...เมื่อชาวพุทธรู้ธรรมะ ปฏิบัติธรรมอย่างถูกต้องทั่วถึงพระศาสนาก็จะมั่นคงขึ้นได้ ทั้งนี้ เพราะเหตุที่บ่อนเบียนพระศาสนาให้เศร้าหมองนั้น มักจะมาจากการกระทำของชาวพุทธผู้ไม่รู้ ไม่เข้าใจ และไม่ปฏิบัติตามธรรมะนั้นเองเป็นสำคัญ...”

พระราชดำรัส ในการประชุมใหญ่ของ
องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก
27 พฤศจิกายน 2529

“...ผู้ที่ยึดมั่นและปฏิบัติตามสิ่งที่ยึดมั่นนั้น คือ ความดี เป็นผู้ที่เจริญ เพราะว่าคนเราถ้าทำงานอะไร ไม่มีความคิดที่แจ่มใส ไม่มีความคิดที่บริสุทธิ์ไม่สามารถที่จะปฏิบัติงานได้เป็นผลสำเร็จที่ดั่งงามและยั่งยืน...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
จัดงานมหาเถรสมาคม ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 24 กรกฎาคม 2522

“...ในการดำเนินชีวิตของเรา ต้องข่มใจไม่กระทำการสิ่งใด ๆ ที่รู้สึกด้วยใจจริงว่าชั่วว่าเสื่อม ต้องฝืนต้องต้านความคิดและความประพฤติทุกอย่างที่รู้สึกว่าจะขัดกับธรรมะ เราต้องกล้าและบากบั่นที่จะกระทำการที่เราทราบว่าเป็นความดี เป็นความถูกต้องและเป็นธรรม...”

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านใน
พิธีเปิดการประชุมยุวพุทธภิกษุสมาคมนานาชาติ
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 12 ธันวาคม
2513

“...การดำเนินชีวิตโดยใช้วิชาการอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ จะต้องอาศัยความรู้รอบตัวและหลักศีลธรรมประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ดีแต่ขาดความยั้งคิด นำความรู้ไปใช้ในทางมิชอบ ก็เท่ากับเป็นบุคคลที่เป็นภัยแก่สังคมของมนุษย์...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
18 กันยายน 2504

“...ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบ และการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นหลักสำคัญ ผู้ที่จะสามารถประพฤติชอบและหาเลี้ยงชีพได้ด้วยนั้น ย่อมจะต้องมีทั้งวิชาความรู้และหลักธรรมทางศาสนา วิชาการกับหลักธรรมนี้มีประกอบกันพร้อมในผู้ใดผู้นั้นจะได้ประสบความสำเร็จและความสำเร็จในชีวิตโดยสมบูรณ์...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะครู
โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ๔
จังหวัดภาคใต้ ณ มัสยิดกลาง จังหวัดปัตตานี
24 สิงหาคม 2519

“...การทำนุบำรุงและส่งเสริมพระศาสนานั้น ไม่มีทางใดจะดี จะตรง จะสำคัญยิ่งไปกว่าการดำรงรักษา ความบริสุทธิ์บริบูรณ์ของพระธรรมวินัย ทั้งในด้านปริยัติและในด้านปฏิบัติ...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานเพื่อเชิญไป
อ่านในการเปิดประชุมใหญ่ของ สหประชาชาติ
ศาสนาที่ราชอาณาจักร 16 ธันวาคม 2526

“...ชาวไทยซึ่งเป็นพุทธมามากชน มีจิตสำนึกมั่นคงอยู่ในกุศลสุจริต และในความเมตตาการุญ เห็นว่าศาสนาทั้งปวงย่อมสั่งสอนความดีให้บุคคลประพฤติปฏิบัติแต่ในทางที่ถูกต้องที่ชอบ จึงมิได้ดูแคลนเบียดเบียนผู้ถือศาสนาอื่น ดังนี้ คริสต์ศาสนาจึงเจริญงอกงามขึ้นได้ในประเทศไทย...”

พระราชดำรัส ในโอกาสที่สมเด็จพระ
สันตะปาปา จอห์นพอล ที่ 2 เข้าเฝ้า ณ พระ
ที่นั่งจักรีมหาปราสาท 10 พฤษภาคม 2527

“...ศาสนาอิสลามนี้ มีความดีเป็นพื้นฐานเพราะว่าศาสนาอิสลาม สอนให้ทุกคนเป็นพลเมืองดี ทุกคนมีความเข้มแข็ง มีวินัย และมีความปรารถนาดีต่อกันนี้เป็นหลักที่สำคัญ ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามจึงมีส่วนสำคัญในการสร้างบ้านเมืองให้เจริญและมั่นคง...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะธรรมจาริก
ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัด
นราธิวาส 22 สิงหาคม 2516

“...อิสลามิกชน มีพระคัมภีร์กุรออ่านเป็นแม่บทศักดิ์สิทธิ์ สำหรับการประพฤติปฏิบัติตนและดำเนินชีวิต ถ้าแต่ละคนจะพยายามศึกษาพระคัมภีร์ให้เข้าใจถ่องแท้ยิ่งขึ้น พร้อมกับเอาใจใส่ศึกษาวิทยาการด้านอื่น ๆ ให้กว้างขวางและก้าวหน้าอยู่เสมอ ก็จะส่งเสริมให้เป็นผู้มีความดี ความรู้ ความสามารถครบถ้วน จะเป็นหลักเป็นกำลังในการพัฒนาสังคม...”

พระบรมราชาโชวาท เพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิด การสัมมนาเรื่องวิถีชีวิตอิสลามกับการพัฒนา สังคม ของ สมาคมสตรีไทยมุสลิมแห่งประเทศไทย 7 พฤศจิกายน 2531

“...ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาที่ยกย่องกันทั่วไปว่า ประกอบด้วยคำสอนอันสมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งส่วนที่เป็นบทบัญญัติทางศาสนาแท้ ๆ และส่วนที่เป็นบทบัญญัติทางระเบียบสังคม ซึ่งเอื้ออำนวยให้อิสลามิกชนสามารถครองตนอยู่ได้ในความสุจริต และครองชีวิตอยู่ร่วมกันได้โดยผาสูกัมั่นคง...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้นำศาสนา อิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ 23 กันยายน 2529

“...เรื่องศาสนานี้ จะเป็นศาสนาใดหากปฏิบัติโดยดีและถูกต้อง ก็ย่อมจะมีประโยชน์อย่างสำหรับแต่ละบุคคล และเป็นประโยชน์สำหรับส่วนรวมด้วย เพราะว่าบุคคลที่มีความคิดดี ทำดี ตั้งใจดี ทำให้ส่วนรวมอยู่เย็นเป็นสุข...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
จัดงานมหาลิตกกลาง ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 29 มิถุนายน 2524

“...ศาสนานั้น จะเป็นศาสนาใดก็ตาม ย่อมมีจุดประสงค์หลายอย่างหลายชั้น และแต่ละศาสนามีวิธีปฏิบัติต่าง ๆ กัน ซึ่งสรุปแล้วก็คือ วิถีหาความสุข ความร่มเย็นให้แก่ตัว การขึ้นสวรรค์หรือการสำเร็จ คือ การบรรลุความสุขสุดยอดนั่นเอง...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้แทนสถาบัน
และองค์การที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เนื่องในพระ
ราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาภา
ภิรมย์ 4 ธันวาคม 2511

“...ประเทศไทยได้ถือเป็นนโยบายเสมอมา ในการให้ประชาชน
พลเมือง มีเสรีภาพในการนับถือศาสนาชาวไทยทุกคนมีเสรีภาพอย่างเต็มที่
ในการเลือกนับถือศาสนาใด ๆ ตลอดทั้งการปฏิบัติบูชาตามความเชื่อถือ
ของตน โดยเหตุนี้ผู้ที่นับถือศาสนาต่าง ๆ กันในประเทศไทย จึงมีชีวิตที่
อยู่ร่วมกันด้วยความผาสุก...”

พระราชดำรัส ในโอกาสที่เอกอัครราชทูตแห่ง
วาติกัน เข้าเฝ้าฯ ถวายพระราชสาส์นตราตั้ง
ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท 16 ตุลาคม
2512

พระบรมราชโองการและพระราชดำรัส
กฎหมายและสังคม

หน้าว่าง

“...กฎหมายนั้น โดยหลักการแล้วจะต้องบัญญัติขึ้นใช้เป็นอย่างเดียวกัน และเสมอกันหมดสำหรับคนทั้งประเทศ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ใช้กฎหมาย จะต้องสำนึกตระหนักในความรับผิดชอบของตนอยู่ตลอดเวลา ในอันที่จะใช้กฎหมายเพื่อธำรงรักษา และผดุงความยุติธรรม...”

พระบรมราชาโฆวาท ในพิธีพระราชทาน
ประกาศนียบัตรแก่ผู้สอบไล่ได้ ตาม
หลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่ง
เนติบัณฑิตยสภา ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
27 ตุลาคม 2523

“...กฎหมายนี้มีช่องโหว่เสมอ ถ้าเราถือโอกาสในการมีช่องโหว่ของกฎหมาย เพื่อการทุจริตนั้นเป็นสิ่งที่เลวทราม และทำให้นำไปสู่ความหายนะ แต่ถ้าใช้ช่องโหว่ในกฎหมายเพื่อสร้างสรรค์ ก็เป็นการป้องกันมิให้ใช้ช่องโหว่ของกฎหมายในทางทุจริต...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้เข้าร่วม
สัมมนาในการวางแผนการใช้ที่ดิน ณ
โรงแรมรินคำ จังหวัดเชียงใหม่ 7 มกราคม
2523

“...การรักษาความยุติธรรมในแผ่นดิน ไม่ควรจะถือเพียงแค่ขอบเขตของกฎหมาย จำเป็นต้องขยายออกไปให้ถึงศีลธรรมจรรยา ตลอดจนเหตุและผลตามความเป็นจริงด้วย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ประกาศนียบัตรของ สำนักอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ณ อาคารใหม่
สวนอัมพร 29 ตุลาคม 2522

“...กฎหมาย มิใช่ตัวความยุติธรรม หากเป็นแต่เพียงบทบัญญัติหรือปัจจัย ที่ตราไว้เพื่อรักษาความยุติธรรม ผู้ใดก็ตามแม้ไม่รู้กฎหมาย แต่ถ้าประพฤติปฏิบัติด้วยความสุจริตแล้ว ควรจะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายอย่างเต็มที่ ตรงกันข้ามคนที่รู้กฎหมาย แต่ใช้กฎหมายไปในทางทุจริต ควรต้องถือว่าทุจริต...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ประกาศนียบัตรของ สำนักอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ณ อาคารใหม่
สวนอัมพร 29 ตุลาคม 2522

“...กฎหมายทั้งปวง จะอ้างความยุติธรรมและถูกต้อง เทียงตรง หรือจะอ้างความศักดิ์สิทธิ์และประสิทธิภาพเต็มเปี่ยมอยู่ได้หรือไม่ นั้น เพียงไร นั้น ขึ้นอยู่กับการใช้...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ประกาศนียบัตรแก่นิติบัณฑิต ณ อาคารใหม่
สวนอัมพร 19 กรกฎาคม 2520

“...ถ้าเราจะปกครองหรือช่วยให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย เราจะปฏิบัติตรงตามกฎหมายทั้งหมดไม่ได้ จะต้องคำนึงถึงหลัก นิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน ต้องอยู่ด้วยความอะลุ้มอล่วย ไม่กดขี่ซึ่งกันและกัน...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
จัดงานวันนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 13 มีนาคม
2512

“...หลักที่ว่าทุกคนย่อมทราบถึงกฎหมาย และต้องทำตามกฎหมายนั้น รู้สึกว่าบางครั้งก็ใช้ไม่ได้เพราะว่ากฎหมายไม่ถึงประชาชน ต้องนึกบ้างว่าเป็นความผิดของทางราชการ ที่ไม่สามารถจะนำกฎหมายไปให้ถึงประชาชน...”

พระบรมราชาโชวาท ในโอกาสพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ ณ พระ
ตำหนักจิตรลดารโหฐาน 23 กรกฎาคม 2513

“...การรักษาความศักดิ์สิทธิ์ถูกต้องของกฎหมาย รวมทั้งการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและผู้กระทำผิด เป็นภาระหนักและยากยิ่ง ผู้ที่จะทำหน้าที่นี้ให้สำเร็จเรียบร้อยโดยสมบูรณ์ได้ จึงจำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถอย่างสูง และต้องตั้งใจทำด้วยความเข้มแข็งเสียสละ มีความสุจริตยุติธรรม ตลอดจนระเบียบวินัยอันเคร่งครัด...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทานกระบี่
และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ณ อาคารใหม่
สวนอัมพร 14 เมษายน 2523

“...สิ่งที่มีกฎเกณฑ์ก็เรียกว่าเป็นกฎหมาย บุคคลนั้นก็ต้องอาศัยกฎเกณฑ์ที่ถูกต้องจึงจะมีความสุขได้ ถ้าไม่มีกฎเกณฑ์ที่ถูกต้องทำให้อยู่กันไม่มีความสุข เพราะว่ามีระเบียบเบียดเบียนบ้าง มีการเข้าใจผิดกันบ้าง ฉะนั้น จึงต้องมีกฎเกณฑ์ คือ กฎหมายที่ตราขึ้นมาเพื่อความสงบเรียบร้อย...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้แทนคณะ
นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 4 เมษายน
2532

“...กฎหมายทั้งปวง จะอ้างความยุติธรรมและถูกต้องเที่ยงตรง มีความศักดิ์สิทธิ์และประสิทธิภาพเต็มเปี่ยมหรือไม่ เพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับ การใช้ หากนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ หรือด้วยเจตนาอันไม่สุจริตต่าง ๆ กฎหมายก็เสื่อมความศักดิ์สิทธิ์และกลายเป็นพิษเป็นภัยแก่ประชาชน...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ผู้สอบไล่
ได้เนติบัณฑิต ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
19 กรกฎาคม 2520

“...กฎหมาย นั้น มีไว้สำหรับให้มีช่องโหว่ในทางปฏิบัติ ไม่ใช่จะทำให้ได้ตรงไปตรงมาตามตัวบท จำต้องใช้ความพินิจพิจารณาอยู่เสมอ จึงต้องมีศาลไว้ถึงสามศาล และต้องสำนึกว่ากฎหมายไม่ใช่เครื่องจักร แต่เป็นสิ่งที่ต้องใช้สมองคิด และสมองนี้สามารถที่จะยืดหยุ่นได้...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
จัดงาน วันนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 13 มีนาคม
2512

“...กฎหมายที่นำมาใช้ปัจจุบัน เป็นหลักกฎหมายที่ได้มาจากต่างประเทศ จึงต้องให้ความรู้แก่ประชาชนในวิธีที่เรียกได้ว่า ใช้กฎหมายให้ถูกต้อง เพื่อคุ้มครองผู้ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ และเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้ผู้ที่ปฏิบัติในทางที่ผิด ได้ทำให้เดือดร้อนแก่ส่วนรวม...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย ณ พระ
ตำหนักจิตรลดารโหฐาน 14 ตุลาคม 2513

“...สังคมที่ประกอบด้วยคนที่มีความเข้มแข็ง มีความเพียร มีความแน่วแน่ ย่อมเป็นสังคมที่น่าอยู่ เป็นสังคมที่ก้าวหน้าและเป็นสังคมที่มีความผาสุก...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ชาวไทยมุสลิม
ภาคใต้ ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์
5 กันยายน 2522

“...การบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นปัจจัยที่จะสร้างสรรค์ความมุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน ความรักใคร่เพื่อแผ่ในกันและกัน ซึ่งในที่สุดจะก่อให้เกิดความมีสามัคคีเป็นปึกแผ่นในชาติขึ้น จนเป็นพลังอันใหญ่ยิ่งที่จะช่วยให้เรา สามารถรักษาความเป็นอิสระ ความมั่นคงของชาติ บ้านเมืองของเราให้ยืนยงอยู่ตลอดไป...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะ
ลูกเสือแห่งชาติ ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ
1 กรกฎาคม 2529

“...การบรรเทาความเดือดร้อนนั้นมีความสำคัญมาก แม้จะเป็นเพียงบรรเทาไม่ใช่ว่าจัดโดยสิ้นเชิง แต่สำคัญมากที่ผู้ประสบภัยธรรมชาติย่อมมีความรู้สึกมีกำลังใจในการสู้ชีวิต ถ้าหากได้รับการช่วยเหลือด้วยไมตรีจิตจากผู้อื่นที่ไม่ประสพภัย...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงาน สุธาสีห์รำลึก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ๒๑ มีนาคม ๒๕๒๒

“...วิถีทางดำเนินของบ้านเมือง และของประชาชนทั่วไป มีความเปลี่ยนแปลงมาตลอด เนื่องมาจากความวิปริตผันแปรของวิถีแห่งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอื่น ๆ ของโลก ยากยิ่งที่เราจะหลีกเลี่ยงให้พ้นได้ จึงต้องระมัดระวังระมัดระวังประคับประคองตัวเรามากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการเป็นอยู่โดยประหยัดเพื่อที่จะอยู่ให้รอดและก้าวหน้าต่อไปได้โดยสวัสดิ...”

พระราชดำรัสพระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย
ในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๒๒

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส
การบริหารประเทศ

หน้าว่าง

“...ถ้าประชาชนไม่มีที่พึ่ง ไม่มีผู้ใดเอาใจใส่พอ พึ่งทางราชการไม่ได้ ก็ต้องหันไปพึ่งผู้กว้างขวาง ผู้มีอิทธิพล จึงเป็นหน้าที่ของทางราชการที่จะปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริการของราชการ ได้เข้าถึงประชาชน โดยทั่วถึงและทำด้วยความสุจริต...”

พระบรมราโชวาท เนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 31 กรกฎาคม 2513

“...ในบ้านเมืองนั้นมีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี 11 ธันวาคม 2512

“...รัฐบาลนั้น เป็นสถาบันหนึ่งในสถาบันสำคัญของประเทศ จึงต้องปฏิบัติหน้าที่โดยถือว่าชาติบ้านเมืองเป็นเป้าหมายสำคัญ และความอยู่ดีกินดีของประชาชนเป็นสิ่งที่ปรารถนา ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจจริง ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและขยันหมั่นเพียร...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะ
รัฐมนตรีที่เข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณ ณ พระ
ตำหนักจิตรลดารโหฐาน 14 สิงหาคม 2529

“...ชาติบ้านเมืองจะเจริญก้าวหน้า อาณาประชาราษฎร์จะได้รับความผาสุกเพียงไรหรือไม่ ย่อมอาศัยการที่ท่านทั้งหลายจะสมัครสมานสามัคคีกัน ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต หวังประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และส่งเสริมประโยชน์สุขแก่อาณาประชาราษฎร์ทั้งปวง...”

พระราชดำรัส ในพิธีเปิดประชุมรัฐสภา ณ
พระที่นั่งอนันตสมาคม 14 มีนาคม 2500

“...สมาชิกทั้งหลาย ได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย
มีส่วนสำคัญในการปกครองประเทศชาติ จึงขอให้พิจารณาดำเนินงาน
ด้วยความละเอียดรอบคอบ และขอให้ปฏิบัติตรงตามปรารถนาของ
ประชาชนเป็นส่วนรวมอย่างแท้จริง...”

พระราชดำรัส ในพิธีเปิดประชุมรัฐสภา ณ
พระที่นั่งอนันตสมาคม 24 มิถุนายน 2501

“...ขอให้ทุกฝ่ายจงสมัครสมานกลมเกลียวกัน บำเพ็ญ
กรณียกิจเพื่อความเจริญรุ่งเรืองวัฒนาถาวรของประเทศชาติ และเพื่อ
ความสมบูรณ์พูนสุข ได้บังเกิดแก่อาณาประชาราษฎร์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม
เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา
5 ธันวาคม 2502

“...รัฐบาล เป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติงานสำคัญ สำหรับความอยู่เย็นเป็นสุขของชาติบ้านเมือง จึงต้องบริหารให้ดีให้สอดคล้องกัน ถ้าผู้ที่บริหารประเทศปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ ด้วยความอดทนก็นำส่วนรวมไปสู่ทางที่ดีได้...”

พระราชดำรัส ในโอกาสที่คณะรัฐมนตรี เฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณ ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ 19 กุมภาพันธ์ 2523

“...ท่านผู้ใหญ่ไปตรวจราชการที่ไหนถ้าไปถึงไม่มีใครเลี้ยงก็โกรธ แต่ถ้าไปถึงแล้วเลี้ยงก็พอใจ แต่ว่าเงินที่เลี้ยงนะเอามาจากไหน เมื่อไม่มีเงินรับรองของส่วนภูมิภาคก็ต้องไปเรียวกัน ไปเรียกรจากข้าราชการชั้นผู้น้อย หรือไม่อย่างนั้นก็ไปขูดรีดจากพ่อค้า แล้วพ่อค้าก็ต้องถือว่าเป็นการลงทุน มันก็กลายเป็นคอร์ปชั่นไป...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
อำนวยการ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
24 กันยายน 2512

“...ผู้ใดมีภาระหน้าที่อันใดอยู่ ก็เร่งกระทำให้สำเร็จลุล่วง ด้วย
ความรู้ความสามารถ ด้วยความจริงใจพร้อมใจ และความเมตตา
ปรารถนาดีต่อกัน ผลการปฏิบัติของแต่ละคนแต่ละฝ่าย จักได้ประกอบ
และส่งเสริมกัน เป็นความมั่นคงวัฒนาของประเทศชาติ...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ประชาชน ใน
โอกาสขึ้นปีใหม่พุทธศักราช 2538

“...การแก้ปัญหา นั้น ถ้าไม่ทำให้ถูกเหตุถูกทาง ด้วยความ
รอบคอบระมัดระวัง มักจะกลายเป็นการเพิ่มปัญหาให้มากและยุ่งยากขึ้น
แต่ละฝ่ายจึงควรตั้งใจ พยายามทำความคิดความเห็นให้กระจ่างและ
เที่ยงตรง เพื่อจักได้สามารถเข้าใจปัญหา และเข้าใจกันและกันอย่าง
ถูกต้อง...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ประชาชนชาว
ไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ 2533

“...ปัญหาทุกอย่างมีทางที่จะแก้ไขได้ ถ้าแก้คนเดียวไม่ได้ก็ช่วยกันคิดกันแก้หลาย ๆ คน หลาย ๆ ทาง ด้วยความร่วมมือปรองดองกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจักได้ไม่กลายเป็นอุปสรรคขัดขวาง และบั่นทอนทำลายความเจริญและความสำเร็จของการงาน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
13 กรกฎาคม 2533

“...การที่จะให้งานประสานกัน เพื่อช่วยให้งานของทุกฝ่ายดำเนินก้าวหน้าไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น ทุกฝ่ายจะต้องไม่แบ่งแยกกัน ไม่แย่งประโยชน์ ไม่แย่งความชอบกัน แต่ละฝ่ายแต่ละคนต้องทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ มุ่งหวังผลสำเร็จในการงานเป็นใหญ่ ยิ่งกว่าสิ่งอื่น...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาของ
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่
10 กุมภาพันธ์ 2522

“...ประโยชน์หรือการสร้างสรรค์ในทางที่ดีนั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการลงมือทำ ทหาความว่าจะต้องนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้น มาใช้งาน ลงมือใช้เมื่อไหร่เพียงใดประโยชน์ก็เกิดเมื่อนั้น เพียงนั้น เมื่อยังไม่ลงมือทำประโยชน์ก็ยังไม่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นจะมีความรู้ความสามารถมากมายเพียงใด ถ้าไม่นำมาใช้ก็ปราศจากประโยชน์...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานแก่ผู้สำเร็จ
การศึกษาจาก วิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
29 กรกฎาคม 2524

“...การรู้จักรับผิดชอบ คือ การยอมรับรู้ว่าสิ่งที่ตนทำมีข้อใด ส่วนใดผิดพลาดเสียหายและเสียหายเพราะเหตุใด ข้อนี้มีประโยชน์ ทำให้รู้จักพิจารณาการกระทำของตน พร้อมทั้งข้อบกพร่องของตนอย่างจริงจัง เป็นทางที่จะช่วยให้คิดหาวิธีปฏิบัติแก้ไข การกระทำและความผิดพลาดต่าง ๆ ให้ถูกต้องสมบูรณ์ได้...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประจำปี 2528

“...ความเจริญของประเทศชาติ เป็นความเจริญส่วนรวม ซึ่งเกิดจากผลงานหรือผลของการกระทำของคนทั้งชาติ ถือได้ว่าทุกคนแบ่งหน้าที่กันทำประโยชน์ให้แก่ชาติ ตามความถนัดและความสามารถ ไม่มีผู้ใดจะอยู่ได้และทำงานให้แก่ประเทศชาติได้โดยลำพังตนเอง...”

พระบรมราชาโฆวาท พระราชทานแก่ผู้สำเร็จ
การศึกษาจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ
หอประชุม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10 กรกฎาคม 2513

“...ทุกคนต้องร่วมมือกัน ทุกคนต้องทำหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจสุดกำลัง เพื่อที่จะให้บ้านเมืองอยู่ได้ การที่ทุกคนทำงานในหน้าที่ของตน และระลึกร่างานของตนเป็นส่วนหนึ่งของส่วนรวม จะเป็นสิ่งที่ทำให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองได้...”

พระบรมราชาโฆวาท พระราชทานแก่ผู้ที่ได้รับ
พระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ ณ ภูพิงคราช
นิเวศน์ 13 กุมภาพันธ์ 2513

“...ผู้ที่สามารถจะทำงานให้ชาตินั้น จำเป็นจะต้องมีใจตั้งมั่นใน
 การงาน มีความอดทนเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต และสำคัญกว่าอื่นจะต้องมี
 ความคิดความเข้าใจที่กระจ่าง แน่นนอน และเที่ยงตรงตามเหตุผลและ
 ความเป็นจริง...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
 ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 24 มกราคม 2522

“...มีคนบอกว่า โครงการพระราชดำริแต่ต้องไม่ได้ ข้อนี้
 เป็นความคิดที่ผิด หรือเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้องนัก เพราะหากโครงการ
 พระราชดำริแต่ต้องไม่ได้ เมืองไทยไม่เจริญ...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคล
 ต่าง ๆ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ
 ศาลาดุสิดาลัย 4 ธันวาคม 2536

“...ผู้ที่มีจิตสำนึกในคุณธรรม สามารถหักห้ามความคิดที่ไม่ถูกต้อง สามารถยับยั้งคำพูดที่ไม่ถูกต้องสมควร และสามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติแต่ในทางที่ดีได้ จึงได้รับการยกย่องนับถือว่าเป็นบัณฑิตอย่างแท้จริง...”

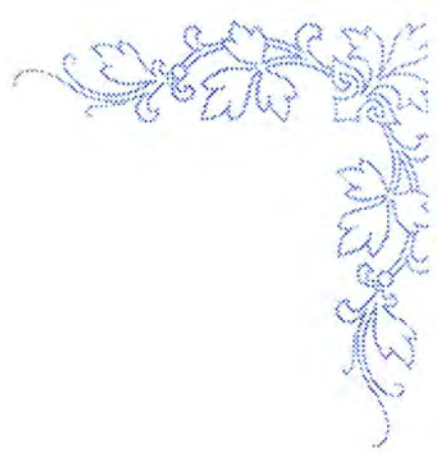
พระบรมราชาโฆวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
13 กรกฎาคม 2537

“...ความเมตตาปรองดอง และความมุ่งมั่นมุ่งมั่นเจริญต่อกันนั้น ยังมีอยู่ในจิตใจคนไทย ถ้าเราทั้งหลายพยายามนึกถึงประโยชน์ และความสุขความเจริญของส่วนรวมให้มาก พยายามหันหน้าเข้าหากัน และมองกันในทางที่ดีอยู่เสมอ ก็จะเข้าใจกัน และร่วมมืองานกันได้เป็นอย่างดี...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย
ในโอกาสขึ้นปีใหม่ 2531

พระบรมราชาโงวาทและพระราชดำรัส

ข้าราชการพลเรือน

หน้าว่าง

“...ผู้เป็นข้าราชการ พึงสำเหนียกตระหนักเป็นนิตย์ถึงความ
รับผิดชอบ ที่จะต้องปฏิบัติงานของตัวร่วมกับงานของผู้อื่น และประสาน
ประโยชน์กับทุกฝ่าย ให้ได้ผลสมบูรณ์ทุกส่วนเพื่อนำพาประเทศชาติให้
ก้าวไปถึงความเจริญมั่นคง ซึ่งเป็นจุดประสงค์แท้จริง...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
ข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2529

“...ข้าราชการทุกฝ่าย มีหน้าที่เหมือนกันที่จะต้องตั้งใจขวนขวาย
ปฏิบัติงานด้วยความฉลาด รอบคอบ ให้สำเร็จลุล่วงตรงตามเป้าหมาย
โดยไม่ชักช้า และที่จะต้องร่วมกับชาวไทยทุกคน ในอันที่จะอุ้มชูรักษา
ความดีในชาติให้ยั่งยืนงมั่นคง...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2524

“...คนทำงานดี คือ คนมีระเบียบ ได้แก่ ระเบียบในการคิดและในการทำ ข้าราชการจึงจำเป็นต้องฝึกระเบียบในตนเองขึ้น เพื่อที่ระเบียบนั้นจักได้ช่วยประดับประดาส่งเสริมให้ทำงานดีขึ้น และประสบความสำเร็จมั่นคงในราชการ...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2527

“...ในการปฏิบัติราชการนั้น ขอให้ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่ อย่านึกถึงบำเหน็จรางวัลหรือผลประโยชน์ให้มาก ขอให้ถือว่าการทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ เป็นรางวัลและประโยชน์อย่างประเสริฐ จะทำให้บ้านเมืองไทยของเราอยู่เย็นเป็นสุขและมั่นคง...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2533

“...ข้าราชการ มีหน้าที่สำคัญส่วนหนึ่งที่จะต้องประพฤติปฏิบัติ
ตัวต่อบุคคลทั้งปวงด้วยความสุจริตจริงใจ วางตัวให้พอเหมาะพอสมกับ
ฐานะตำแหน่ง พร้อมกับรักษาความสุภาพอ่อนโยน ไว้ให้เหนียวแน่น
สม่ำเสมอ...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในโอกาส
วันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2536

“...การปฏิบัติราชการให้สำเร็จผลที่พึงประสงค์นั้น นอกจากจะ
อาศัยความรู้ความสามารถในทางวิชาการแล้ว แต่บุคคลยังจะต้องมี
รากฐานทางจิตใจที่ดี คือ ความหนักแน่นมั่นคงในสุจริตธรรม และความ
มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้จนสำเร็จ...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2538

“...การยึดมั่นในผลประโยชน์ของแผ่นดิน และความถูกต้องเป็น
ธรรม เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ เพราะการ
ยึดมั่นดังกล่าว จะสามารถป้องกันความผิดพลาดเสียหาย อันจะเกิดแก่
ตนแก่งานได้อย่างแท้จริง...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน ๒๕๓๙

พระบรมราชาโงวาทและพระราชดำรัส

ททหารและตำรวจ

หน้าว่าง

“...การปฏิบัติงานโดยตรงของทหาร คือ การสู้รบ และนอกจากนั้นก็มีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงาน ซึ่งในปัจจุบันนี้มีความสำคัญยิ่งได้แก่การปฏิบัติในด้านช่วยประชาชนในท้องที่ ซึ่งจะทำให้การทำงานของทหารโดยตรงนั้น มีความสะดวกและมีความสำเร็จได้...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานแก่กองพล
อาสาสมัคร ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
6 กรกฎาคม 2513

“...หน้าที่ป้องกันประเทศของทหารนั้น ส่วนหนึ่งคือการใช้แสนยานุภาพทำการยุทธ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรง อีกส่วนหนึ่ง คือ การสนับสนุนช่วยเหลือประชาชน ให้ประชาชนมีกำลังเข้มแข็งขึ้น ทั้งทางความเป็นอยู่ ทั้งทางจิตใจที่จะไม่ย่อท้อต่อการทำมาหาเลี้ยงชีพ และไม่หวั่นไหวครั่นคร้ามต่อการก่อความคุกคามของศัตรู...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีตรวจพลสวนสนาม
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
3 ธันวาคม 2519

“...เมื่อกองทัพของชาติตั้งอยู่ในความไม่ประมาท คอยปรับปรุง
สมรรถภาพให้สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ที่จะมีมา ก็ยิ่งทำให้ประชาชาติ
มีความวางใจ ทำมาหากินได้ด้วยความสะดวกสบาย หหมดความหวาดระแวง
ภัยต่ออิสรภาพและอธิปไตย...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานใน วันกองทัพ
บก 25 มกราคม 2500

“...การป้องกันรักษาความมั่นคงของประเทศนั้น มิใช่การป้องกัน
ด้วยกำลังรบเพียงอย่างเดียว หากแต่มีการอื่นอีกหลายอย่าง ที่จะต้อง
ปฏิบัติพร้อมกันไปด้วย สิ่งสำคัญที่สุด คือ การสร้างเสริมความปลอดภัย
และความมั่นคงในบ้านเมือง ให้ประชาชนอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นปึกแผ่น
ร่วมเย็น...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร และวิทยาลัย
การทัพต่าง ๆ ณ หอประชุมวิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร 9 ธันวาคม 2519

“...ทหารนั้นมีหน้าที่หลักอยู่ที่การป้องกันประเทศ และการจํารงรักษาเอกราชอธิปไตยของชาติไว้ด้วยแสนยานุภาพ กับทั้งต้องแผ่ความเมตตาอาทร ปกป้องคุ้มครองประชาชนทั่วไปให้มีชีวิตอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นปกติสุข ปลอดภัยจากภัยอันตรายและความเดือดร้อนยากเข็ญต่าง ๆ ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามทหารรักษาพระองค์ ณ ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2530

“...ทหาร เป็นหน่วยสำคัญสำหรับรักษาความสงบและอิสรภาพของประเทศ จึงต้องมีความเข้มแข็งและมีสมรรถภาพเป็นอย่างดี สมรรถภาพของทหารอยู่ที่วินัย ทหารจึงควรรักษาวินัยโดยเคร่งครัด ประพฤติตนให้เที่ยงธรรมเพื่อเป็นที่พึ่งและที่ศรัทธาของประชาชนทั่วไป...”

พระบรมราโชวาท เนื่องในวันกองทัพบก
25 มกราคม 2499

“...ทหาร ได้รับเกียรติและเป็นที่ยอมรับเกรงขามของหมู่ชนทั่วไป ทหารจึงต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับที่ได้รับควมไว้วางใจ ไม่ควรไปทำหรือเกี่ยวข้องในกิจการที่ไม่อยู่ในหน้าที่โดยเฉพาะของตน เช่น ไปเล่นการเมือง ดังนี้ เป็นต้น การกระทำเช่นนั้นจะทำให้บุคคลเสื่อมความเชื่อถือในทหาร โดยเข้าใจว่าเอาอิทธิพลไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว...”

พระบรมราชาบาท พระราชทานเนื่องในวัน
กองทัพบก 25 มกราคม 2499

“...ทหารทุกคนควรสังวรระวังตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน ด้วยความเอาใจใส่ ด้วยความกล้าหาญและด้วยความสามัคคี ให้เป็นคุณแก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง พร้อมทั้งเตรียมกายเตรียมใจให้แข็งแกร่ง ในอันที่จะเผชิญเหตุการณ์ทุกอย่างได้เสมอด้วยความไม่ประมาท...”

พระบรมราชาบาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
ตนและสวนสนามทหารรักษาพระองค์ ณ
ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2514

“...ภารกิจของตำรวจ คือ การบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ขอให้สังวรระวังที่จะไม่ให้ใช้อำนาจในทางที่ไม่สมควร หรือเกินกว่าเหตุที่จำเป็น ต้องวางตัวในทางที่ดีปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย รักษาระเบียบวินัยให้เคร่งครัด มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรมพร้อมที่จะเสียสละเพื่อประชาชนและประเทศชาติอยู่เสมอ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ณ อาคารใหม่ สวน
อัมพร 1 เมษายน 2504

“...การที่จะส่งเสริมให้กองทัพ มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นสม
ดังปรารถนานั้น นอกจากจะปรับปรุงในเรื่องปริมาณและอาวุธยุทโธปกรณ์
แล้วจำต้องปรับปรุงในเรื่องคุณภาพและสมรรถภาพของทหารให้ดียิ่งขึ้นด้วย
ทั้งในด้านวินัยและความประพฤติ เพื่อจักได้เป็นที่เคารพนิยมแก่
ประชาชน...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานในวันกองทัพบก
25 มีนาคม 2498

“...ทหารทั้งหลายทราบดีว่า หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติมีอยู่มากมาย และกว้างขวาง ทั้งในการป้องกันประเทศ ทั้งในการปกป้องคุ้มครองและ พัฒนาให้ประชาชนมีชีวิตที่เจริญร่มเย็นเป็นปรกติสุข ปลอดภัยจาก ภัยอันตรายและความเดือดร้อนยากเข็ญ หน้าที่ทั้งนี้หากสามารถกระทำได้ ครบถ้วน จะเป็นความดีความเจริญอย่างยิ่งแก่ตัวทหารเองตลอดจน กองทัพไทย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
ตนและสวนสนามทหารรักษาพระองค์ ณ
ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2535

“...ทหาร มีหน้าที่หลักอยู่ที่การป้องกันประเทศ และการจ้ำรง รักษาเอกราชอธิปไตยของชาติไว้ด้วยแสนยานุภาพ นอกจากนั้นยังมีหน้าที่ด้านอื่นอีกซึ่งมีความสำคัญเท่าเทียมกัน คือ การบำบัดบรรเทาความทุกข์ยาก และการปฏิบัติพัฒนาให้บังเกิดความเจริญร่มเย็น แก่บ้านเมือง และประชาชน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
ตนและสวนสนามทหารรักษาพระองค์ ณ
ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2538

“...ทหาร ในฐานะที่เป็นสถาบันหนึ่งซึ่งมีความเข้มแข็ง ต้องตั้ง
สติให้มั่น ทำความเห็นความเข้าใจในหน้าที่ของตนให้กระจ่าง แล้วร่วมกัน
ใช้ความรู้ความคิดปฏิบัติภารกิจทั้งปวง เพื่อประโยชน์อันยั่งยืนของ
ประเทศชาติสืบไป...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
ตนและสวนสนามทหารรักษาพระองค์ ณ
ลานพระราชวังดุสิต 3 ธันวาคม 2540

“...ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศนั้น นอกจากจะต้องมีกำลัง
รบที่เข้มแข็ง และอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ก้าวหน้าทันสมัยแล้ว ยังจำเป็นที่
ประชาชนจะต้องมีความวัฒนาผาสุก ปลอดภัยจากภัยอันตรายและความ
เดือดร้อนยากเข็ญต่าง ๆ ด้วย จึงเป็นหน้าที่ของทหารในการบำบัด
บรรเทาความทุกข์ยาก และการพัฒนาสร้างสรรค์ให้เกิดความเจริญ
ร่วมเย็นแก่บ้านเมืองและประชาชน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ
ตนและสวนสนามทหารรักษาพระองค์ ณ
ลานพระราชวังดุสิต 2 ธันวาคม 2541

“...งานของตำรวจนี้เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่ามีมากหลาย หลายด้าน หลายสาขา และสรุปได้ว่าเป็นงานพิทักษ์สันติราษฎร์ หมายถึงให้ประชาชนมีความสันติ คือ ความสุขความสงบ ดังนั้น จึงขอให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเข้มแข็งขยันหมั่นเพียร เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายสำคัญคือ พิศักษ์สันติราษฎร์...”

พระราชดำรัส พระราชทานในพิธีประดับยศ
นายตำรวจชั้นนายพล ณ พระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน 25 ธันวาคม 2519

“...ตำรวจที่แท้จริงจะต้องทราบ และตระหนักถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ รวมทั้งจะต้องมีวินัยเคร่งครัด มีความขยันพากเพียร มีความกล้าหาญอดทน และมีสติยั้งคิดอย่างสูง พร้อมทั้งต้องมีและต้องรักษาความสุจริตไว้ให้มั่นคงทุกเมื่อ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานกระบี่
และปริญญาบัตรแก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี ณ
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 22 มีนาคม 2522

“...อุปสรรคสำคัญที่คอยขัดขวางการปฏิบัติงาน และทำลาย
ความเป็นตำรวจ ได้แก่สิ่งล่อใจ ได้แก่คำหวานล่อม ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลง
จิตใจอันใสสะอาดให้เป็นมลทิน และชักนำให้ค่อย ๆ ถลาลงไปในความชั่ว
หันเข้าประพฤตินุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นความผิดและเป็นภัยต่อประชาชน
และประเทศชาติอย่างร้ายแรง...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทานกระบี่
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อย
ตำรวจ ณ กระทรวงมหาดไทย 6 เมษายน
2514

“...ตำรวจ เป็นผู้มีอำนาจที่จะจับกุม คุมขัง สอบสวนและปราบปราม
อำนาจเหล่านี้สามารถสร้างคุณและสร้างโทษให้ได้เท่า ๆ กัน สุดแต่แต่
การใช้ ผู้มีความปรารถนาและมีความตั้งใจอันบริสุทธิ์ ที่จะปฏิบัติหน้าที่
ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้สำเร็จผลอันสมบูรณ์ตรงตามอุดมคติ ควรจัก
ได้พิจารณาด้วยเหตุผล ให้เกิดปัญญาเห็นจริงในข้อนี้”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทานกระบี่
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
ณ กระทรวงมหาดไทย 6 เมษายน 2516

“...การทำดีนั้นทำยากและเห็นผลช้า แต่ก็จำเป็นต้องทำเพราะหาไม่ความชั่วซึ่งทำได้ง่ายจะเข้ามาแทนที่ และจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันรู้สึกตัว แต่ละคนจึงต้องตั้งใจและเพียรพยายามให้สุดกำลังในการสร้างเสริมและสะสมความดี...”

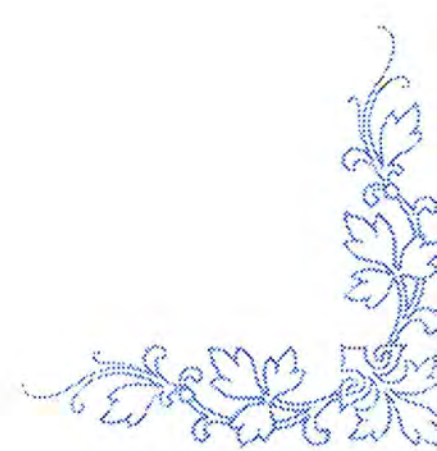
พระบรมราชาโชวาท พระราชทานแก่ผู้สำเร็จ
การศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ณ
อาคารใหม่ สวนอัมพร 14 สิงหาคม 2525

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส

การทำงาน

หน้าว่าง

“...หลักการสำคัญประการหนึ่ง ที่จะส่งเสริมให้ปฏิบัติงานสำเร็จและเจริญก้าวหน้าได้แท้จริง คือ การไม่ทำตัวทำความคิดให้คับแคบ หากให้มีเมตตาและไมตรี ยินดีประสานสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ร่วมงานอย่างจริงใจ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
18 กรกฎาคม 2530

“...การทำงานใด ๆ ไม่ว่าจะเล็ก ใหญ่ ง่าย ยาก ถ้าย่อหย่อนจากความเพียรแล้ว ยากที่จะให้สำเร็จเรียบร้อยทันเวลาได้ และเมื่อใดพลังของความเพียรนี้เกิดขึ้น เมื่อนั้นการงานทั้งหลายก็สำเร็จได้โดยง่ายตายและรวดเร็ว...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 21 มิถุนายน
2522

“...ผู้ที่มีปัญญาที่สามารถจะทำการงานสำคัญ ๆ ให้เป็นหลัก เป็นกำลังของบ้านเมืองต่อไปได้นั้น จะต้องเป็นผู้หนักแน่นในสัจจะ คือ ต้องมีความจริงพร้อมทั้งในคำพูดในการกระทำทั้งในบุคคลอื่นและในตนเอง สิ่งใดที่ตั้งใจจริงต้องปฏิบัติให้ได้ โดยเคร่งครัดครบถ้วน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ
อาคารใหม่ สวนอัมพร 28 ตุลาคม 2521

“...การทำงานด้วยความรู้ความสามารถ ด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ศึกษานั้น เป็นการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพสูงขึ้นโดยแท้ และบุคคลที่มีคุณภาพอันพัฒนาแล้วย่อมสามารถจะพัฒนางานส่วนรวมของชาติ ให้เจริญก้าวหน้าได้ดังประสงค์...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ วิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา 8 กรกฎาคม 2530

“...เมื่อมีโอกาสและมีงานให้ทำ ควรเต็มใจทำโดยไม่จำเป็นต้องตั้ง
ข้อแม้หรือเงื่อนไขอันใดไว้ให้เป็นเครื่องกีดขวาง คนที่ทำงานได้จริง ๆ นั้น
ไม่ว่าจะจับงานสิ่งใดย่อมทำได้เสมอ ถ้ายิ่งมีความเอาใจใส่ มีความขยัน
และซื่อสัตย์สุจริต ก็ยิ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในงานที่ทำสูงขึ้น...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ วิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา 8 กรกฎาคม 2530

“...การทำงานใด ๆ ไม่ว่าใหญ่หรือเล็ก ควรอย่างยิ่งที่จะ
ตั้งเป้าหมาย ขอบเขตและหลักการไว้ให้แน่นอน เพราะจะช่วยให้สามารถ
ปฏิบัติมุ่งเข้าสู่ผลสำเร็จได้โดยตรง และถูกต้องพอเหมาะพอดี เป็นการ
ป้องกันและขจัดความล่าช้า ความสับสนเปลือง ความเสียเปล่าทุกอย่างได้
อย่างสิ้นเชิง...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
17 กรกฎาคม 2530

“...การปฏิบัติงานให้บรรลุผลเลิศนั้น นอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถทางวิชาการเป็นอย่างดีแล้ว ทุกคนจะต้องมีความสำนึกตระหนักในหน้าที่ของตน แล้วตั้งใจปฏิบัติงานรับใช้ชาติบ้านเมือง ด้วยความพากเพียรและอดทน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานกระบี่
และปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก
โรงเรียนนายทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ ณ อาคาร
ใหม่ สวนอัมพร 6 มีนาคม 2529

“...การทำงานสร้างอนาคตนี้ นอกจากจะต้องใช้วิชาความรู้ที่ชัดเจนเป็นหลักแล้ว บุคคลยังจำเป็นต้องอาศัยคุณสมบัติพิเศษอีกหลายด้านเป็นเครื่องอุดหนุนและส่งเสริมความรู้ของตนเป็นอย่างมากอีกด้วย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
31 ตุลาคม 2528

“...การทำงานให้สำเร็จผลแน่นอน และสมบูรณ์ตามเป้าหมายนั้น จะต้องใช้ความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งคุณสมบัติที่สำคัญ ๆ ในตัวบุคคลหลายประการ ทั้งความตั้งใจที่มั่นคง ความคิดสร้างสรรค์ ความอุตสาหะพยายาม ความรับผิดชอบตลอดจนความสุจริต เป็นธรรมนำมาปฏิบัติโดยสม่ำเสมอ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
19 กรกฎาคม 2528

“...ทุกคนต่างมีหน้าที่ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทำเฉพาะหน้าที่นั้น เพราะว่าถ้าคนใดทำหน้าที่เฉพาะของตัว โดยไม่มองไม่ดูคนอื่นงานก็ดำเนินไปไม่ได้ เพราะเหตุว่างานทุกงานจะต้องพาดพิงกัน จะต้องเกี่ยวโยงกัน ฉะนั้นแต่ละคนจะต้องรู้ถึงงานของผู้อื่นแล้วช่วยกันทำ...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคล
ต่าง ๆ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ
ศาลาดัสดีดาลัย 4 ธันวาคม 2533

“...เมื่อมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ทุกคนชอบที่จะทำความดีความ
เห็นให้สอดคล้องกัน ร่วมกันพิจารณาหาทางแก้ไขด้วยเหตุและผล ตาม
ความเป็นจริงบนพื้นฐานอันเดียวกัน ก็จะได้เห็นแนวทางปฏิบัติแก้ไขได้อย่าง
เที่ยงตรงถูกต้องและเหมาะสม...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14 กรกฎาคม 2537

“...ในชีวิตการทำงานนั้น ทุกคนมีภาระอันหนักที่จะต้องกระทำ
มากมาย ทั้งในงานอาชีพและงานที่ทำประโยชน์แก่สังคม นอกจากนั้นยังมี
หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติรับใช้ชาติบ้านเมือง ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยอีก
ประการหนึ่งด้วย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ
วังท่าพระ 14 ตุลาคม 2512

“...การที่จะทำงานเพื่อความมั่นคงและก้าวหน้านั้น มิใช่ว่าจะก้มหน้าก้มตาทำหน้าที่ของแต่ละคนเท่านั้น จะต้องมีความร่วมมือสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานทุกหน่วย เพื่อให้งานรุดหน้าไปพร้อมเพรียงกัน...”

พระบรมราโชวาท ในโอกาสพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ ณ พระ
ตำหนักจิตรลดารโหฐาน 22 กรกฎาคม 2513

“...แต่ละคนก็มีหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานของตน ที่เรียกว่าอาชีพของตน ถ้าทำดีก็เป็นสิ่งที่น่าชมและน่าปลาบปลื้มใจ เป็นประโยชน์แก่ตัวเอง และถ้ากิจการที่ทำมีความเจริญในทางที่ดีที่ชอบ ก็ทำให้ส่วนรวมของชาติบ้านเมือง มีความก้าวหน้าด้วยดี...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคล
ต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลเนื่องใน
โอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลา
ดุสิตาลัย สวนจิตรลดา 4 ธันวาคม 2518

“...เมืองไทยของเรา ประกอบด้วยคนหลายจำพวก หลายวัย หลายความคิด หลายหน้าที่ ซึ่งทั้งหมดจะต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่ใช่ ว่าคนหนึ่งคนใดจะอยู่ได้โดยลำพัง...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคล
ต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ
ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา 4 ธันวาคม
2517

“...การทำงานให้สำเร็จขึ้นอยู่กับความสุจริตกาย สุจริตใจ ด้วย
ความคิดความเห็นที่เป็นอิสระปราศจากอคติ และด้วยความถูกต้องตาม
เหตุตามผล จึงจะช่วยให้งานบรรลุจุดหมาย และประโยชน์ที่พึง
ประสงค์โดยครบถ้วนแท้จริง...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2528

“...การทำงานสร้างเกียรติยศชื่อเสียง และความเจริญก้าวหน้า นอกจากจะต้องใช้วิชาความรู้ที่ดีแล้ว แต่ละคนยังต้องมีจิตใจที่มั่นคงในความสุจริต และมุ่งมั่นต่อความสำเร็จเป็นรากฐานรองรับ จึงจะบังเกิดผลเลิศให้เกิดขึ้นสมบูรณ์ เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2526

“...เกียรติและความสำเร็จ เกิดจากผลการทำงานและปฏิบัติตัวของแต่ละคน ที่สามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ ให้ได้ผลสมบูรณ์ตรงตามวัตถุประสงค์ และปฏิบัติตัวให้สุจริต เทียบตรง พอควร พอดีแก่ตำแหน่งหน้าที่ที่ดำรงอยู่...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2531

“...เมื่อทำงาน ต้องมุ่งถึงจุดหมายที่แท้ของงาน งานจึงจะสำเร็จ
ได้รับประโยชน์ครบถ้วน ทั้งประโยชน์ของงานและประโยชน์ของผู้ทำ...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องใน
โอกาสวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2532

“...การจะทำงานให้มีประสิทธิผล และให้ดำเนินไปได้โดย
ราบรื่นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องทำด้วยความรับผิดชอบอย่างสูง ไม่
บิดเบือนข้อเท็จจริง ไม่บิดเบือนจุดประสงค์ที่แท้จริงของงาน สำคัญที่สุด
ต้องเข้าใจความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบ เพราะความรับผิดชอบ
คือ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำ จะหลีกเลี่ยงละเลยไม่ได้...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
16 กรกฎาคม 2519

“...งานที่กระทำโดยอาศัยหลักวิชาที่ดี บนรากฐานแห่งความ
 สุจริตและความมุ่งมั่น และด้วยวิธีการอันแยบคายพร้อมด้วยความพึงใจ
 ความอดุสาหะหะมักเขม้น เอาใจใส่ ด้วยความพินิจพิจารณา จะต้อง
 บรรลุผลที่ปราศจากโทษ และเป็นประโยชน์แท้จริงอย่างแน่นอน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
 ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ
 หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 14 กรกฎาคม 2522

“...เมื่อจะเริ่มงานสิ่งใดให้พยายามคิดพิจารณาให้จนเห็นจุดหมาย
 เห็นสาระและประโยชน์ที่แท้ของงานนั้นอย่างแจ่มแจ้ง แล้วจึงลงมือทำด้วย
 ความตั้งใจ มั่นใจ ด้วยความรับผิดชอบอย่างสูง ให้งานดำเนินลุล่วง
 ตลอดไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีให้บกพร่องเสียหาย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
 ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยมหิดล
 5 กรกฎาคม 2533

“...อุปสรรคสำคัญของการทำงาน คือ ความท้อถอยและความ
หวั่นเกรงต่ออิทธิพลต่าง ๆ ซึ่งเป็นเหตุบั่นทอนความสามารถในตน กับทั้ง
ความเที่ยงตรงต่อหน้าที่อย่างร้ายกาจ จึงต้องระมัดระวังควบคุมสติและ
รักษาความสุจริตเป็นธรรมไว้ให้ได้ตลอดเวลา...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทานกระบี่
และปริญญาบัตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ณ
อาคารใหม่ สวนอัมพร 18 เมษายน 2532

“...ในการประกอบกิจการงานทั้งปวงนั้น ทุกคนต้องมีความตั้งใจ
จริงและขยันหมั่นเพียร ต้องรู้จักคิดพิจารณาด้วยปัญญาและความรอบคอบ
ยึดมั่นในความสามัคคีและความซื่อสัตย์สุจริต ถือเอาประโยชน์ส่วนรวม
เป็นจุดประสงค์สำคัญ จึงจะสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จผลโดย
สมบูรณ์ได้...”

พระราชดำรัส ในพิธีพระราชทานพระพุทธรูป
ราชูปถัมภ์ประจำจังหวัดน่าน 10 มีนาคม 2512

“...การประชาสัมพันธ์ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน หรือให้ประชาชนเข้าใจสัมพันธ์กัน และงานกิจการต่าง ๆ ก็ต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์เกือบทั้งนั้น ถ้าทุกคนตั้งใจทำให้ผลที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ก็เชื่อได้ว่าส่วนรวมจะอยู่เย็นเป็นสุข...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
บริหาร สมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
24 มีนาคม 2523

“...ศิลปิน มีหน้าที่ที่จะดูว่ามีความรู้สึกอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และแสดงออกมาในทางของตน ดังนั้น ศิลปินทุกฝ่ายจึงมีหน้าที่ที่จะตั้งจิตเจตนาที่บริสุทธิ์ เจตนาที่ดี ผลที่ออกมา ก็จะดีเป็นผลที่สร้างสรรค์ เป็นผลที่ทำให้โลกเรามีความเจริญก้าวหน้าโดยแท้จริง...”

พระราชดำรัส พระราชทานลงพิมพ์ในหนังสือ
สพรรณทงส์ทองคำ 20 ธันวาคม 2522

“...หนังสือพิมพ์ เป็นกำลังของบ้านเมือง ถ้าหากว่าใช้กำลังในทางที่ดีก็จะทำให้บ้านเมืองไปในทางที่ดี แต่ถ้าใช้กำลังในทางที่เรียกว่าไม่ดี ก็จะทำให้บ้านเมืองเป็นไปในทางที่ไม่ดี จึงต้องระมัดระวังและต้องใช้ความพินิจพิเคราะห์ที่ดี และต้องมีสิ่งที่เรียกว่าความเสียสละบ้าง เพื่อส่วนรวม...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 25 กรกฎาคม
2515

“...การเขียนเรื่องใด ๆ จะเป็นแนวใดก็ตาม จะเป็นคุณเป็นประโยชน์ได้และจะเป็นโทษได้ทั้งนั้น แล้วแต่วิธีการที่เขียนที่ประพันธ์หรือที่เรียบเรียง ถ้ามีความคิดที่ดีที่ชอบธรรมอยู่ แล้วเขียนลงไปด้วยความสามารถก็เป็นคุณได้...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
จัดรายการโดยเสด็จพระราชกุศล ณ พระ
ตำหนักจิตรลดารโหฐาน 10 มีนาคม 2513

“...ผู้มีหน้าที่สื่อข่าว ควรสำนึกอยู่เสมอว่างานที่ทำเป็นงานสำคัญและมีเกียรติสูง การแพร่ข่าวโดยขาดความระมัดระวัง หรือแม้แต่คำพูดง่าย ๆ เพียงนิดเดียว ก็อาจจะทำลายงานที่ผู้มีความปรารถนาดีทั้งหลาย พยายามสร้างไว้ด้วยความยากลำบากเป็นเวลาแรมปี เหมือนฟองอากาศนิดเดียวถ้าเข้าไปอยู่ในเส้นเลือดก็จะสามารถปลิดชีวิตคนได้...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่นักธุรกิจและ
นักหนังสือพิมพ์ ณ พิพิธภัณฑ์เมโทรโพลิตัน
นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา 8 มิถุนายน 2510

หน้าว่าง

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส

การศึกษา

หน้าว่าง

“...งานด้านการศึกษา เป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่ จึงต้องจัดงานด้านการศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตร ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 12 ธันวาคม 2512

“...มหาวิทยาลัย มุ่งจะสอนนักศึกษาให้เป็นคนเก่งซึ่งเป็นการดี แต่นอกจากจะสอนให้เก่งแล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้ดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศเราจึงจะได้คนที่มีคุณภาพพร้อม คือ ทั้งเก่งและทั้งดีมาเป็นกำลังของบ้านเมือง...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะผู้
บริหารและสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยต่าง ๆ
ณ ศาลาดุสิดาลัย 3 ตุลาคม 2533

“...ผู้ที่เป็นครูอาจารย์นั้น ใ้ว่าจะมีแค่ความรู้ในทางวิชาการ และในทางการสอนเท่านั้นก็ทำไม่ จะต้องรู้จักอบรมเด็กทั้งในด้าน ศีลธรรมจรรยาและวัฒนธรรม รวมทั้งให้มีความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ ด้วย...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
15 ธันวาคม 2503

“...การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็น ผลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วย ผลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อม ทำได้โดยสะดวกราบรื่นได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ครูใหญ่และ
นักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต
22 กรกฎาคม 2520

“...การสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทุกอย่างนั้น ต้องเริ่มต้นที่ การศึกษาพื้นฐานเดิมก่อน เมื่อได้ศึกษาทราบจัดถึงส่วนดีส่วนเสียแล้ว จึง รักษาส่วนดีที่มีอยู่แล้วให้คงไว้ แล้วพยายามปรับปรุงสร้างเสริมด้วยหลัก วิชา อันประกอบด้วยเหตุผลและความสุจริตจริงใจ ให้ค่อยเจริญงอกงาม มั่นคงบริบูรณ์ยิ่งขึ้นไป...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
1 พฤศจิกายน 2528

“...ความรู้ที่ใช้ได้ผลนั้น ต้องเป็นความรู้ที่ถูกต้อง แม่นยำ ชำนาญ นำมาใช้งานได้ทันที และนอกจากความรู้ด้านลึก คือ วิชาเฉพาะสาขาที่ ศึกษาโดยตรงแล้ว ความรู้ด้านกว้าง คือ วิชาการอื่น ๆ ทั่วไป ย่อม เป็นปัจจัยประกอบส่งเสริมอีกส่วนหนึ่งด้วย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24 มกราคม 2532

“...ผู้ที่เป็น ครู จะต้องนึกถึงความรับผิดชอบ เพราะว่าถ้าเป็นครู แล้วลูกศิษย์จะต้องนับถือได้ ต้องวางตัวให้เหมาะสมกับที่เป็นครู ไม่ใช่วางตัวอย่างหนึ่งแล้วมาสอนอีกอย่างหนึ่ง...”

พระราชดำรัส พระราชทานเนื่องในวันการ
ศึกษาศัมพันธ์ ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 15 มีนาคม 2512

“...ครู ที่แท้นั้นต้องเป็นผู้ทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและ
อดสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดทน
และอดกลั้น สำรวมระวังความประพฤติปฏิบัติของตน ให้อยู่ในระเบียบ
แบบแผนที่ดีงาม รวมทั้งต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ วางใจเป็นกลาง
ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ครูอาวุโส
28 ตุลาคม 2523

“...ครู จะต้องตั้งตัวในความดีอยู่ตลอดเวลา แม้จะเหน็ดเหนื่อย
เท่าไรก็ต้องอดทน เพื่อพิสูจน์ว่าคุณนี่เป็นที่เคารพสักการะได้ แต่ถ้าครู
ไม่ตั้งตัวในศีลธรรม ถ้าครูไม่ทำตัวเป็นผู้ใหญ่ เด็กจะเคารพได้อย่างไร...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะครู
โรงเรียนราษฎร์ทั่วราชอาณาจักร ณ ศาลา
พกาภิรมย์ 8 พฤษภาคม 2513

“...คุณนั้นจะต้องให้ความรู้แก่เด็ก ๆ ด้วยความเมตตา ด้วย
ความหวังดี คือ ด้วยความเมตตาต่อผู้ที่เป็นลูกศิษย์ และด้วยความหวังดี
ต่อส่วนรวม เพราะถ้าส่วนรวมประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ดี ส่วนรวมก็
ไปรอด...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะ
อาจารย์และนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล ณ
พระราชวังไกลกังวล หัวหิน 27 พฤษภาคม
2513

“...การที่ได้มีโอกาสมาเรียนในต่างประเทศ นับว่าเป็นประโยชน์ เพราะหลายประเทศ มีความก้าวหน้าในด้านวิชาการ แต่ควรจะพิจารณา ด้วยสติปัญญาว่า อะไรที่ควรจะได้รับมาเป็นประโยชน์แก่บ้านเมือง แล้วนำ เอาวิชาความรู้กลับไปช่วยบ้านเมือง...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่นักเรียนไทยใน
สหรัฐอเมริกา ณ โรงแรมพลาซ่า นิวยอร์ค
8 มิถุนายน 2510

“...โลกปัจจุบันเต็มไปด้วยการโฆษณาชวนเชื่อ ฉะนั้น ก่อนที่จะ ปักใจเชื่ออะไรลงไป ควรพิจารณาดูเหตุผลให้ถ่องแท้เสียก่อน แม้แต่ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังทรงแนะนำให้ใช้สติและปัญญา ศึกษา ค้นคว้าและไตร่ตรองให้แน่ว่า คำสั่งสอนนั้นเป็นความจริงที่เชื่อได้หรือไม่ ไม่ให้สักแต่เชื่อเพราะว่ามีผู้รับบุญดีไว้...”

พระราชดำรัส ในพิธีถวายปริญญา
กิตติมศักดิ์ของ มหาวิทยาลัยวิลเลียมส์ ณ
วิลเลียมทาวน์ นครนิวยอร์ก 11 มิถุนายน
2510

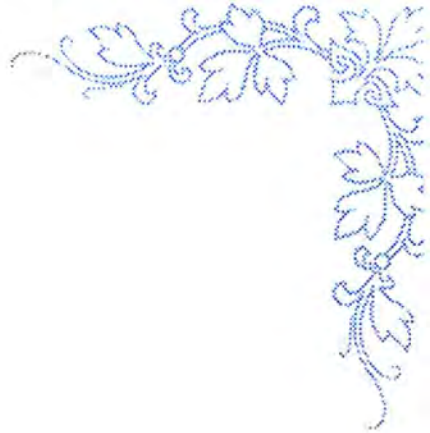

“...การพึ่งตนเองนั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติประจำตัวบุคคลสองอย่าง คือ ความสามารถนำวิชาการที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงาน กับความฉลาดที่จะวินิจฉัยให้เห็นทางเสื่อมทางเจริญ พร้อมทั้งทางที่จะให้พ้นความเสื่อม เพื่อดำเนินไปให้ถึงความเจริญ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
18 ธันวาคม 2512

หน้าว่าง

พระบรมราชาไชวาทและพระราชดำรัส

การเกษตร

หน้าว่าง

“...เศรษฐกิจของเราขึ้นอยู่กับ การเกษตรมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว รายได้ของประเทศที่ได้มาใช้สร้าง ความเจริญต่าง ๆ เป็นรายได้จากการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจกล่าวได้ว่า ความเจริญของประเทศต้องอาศัยความเจริญของเกษตรเป็นสำคัญ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9 กรกฎาคม 2507

“...น้ำ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในงานเกษตรกรรม แม่น้ำจะไม่ตีข้างหรือมีอุปสรรคทางด้านอื่น ๆ ถ้าแก้ปัญหาในเรื่องแหล่งน้ำได้แล้ว เรื่องอื่น ๆ จะพลอยดีขึ้นติดตามมา...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
17 มีนาคม 2529

“...หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะชีวิตนั้นอยู่ที่น้ำ ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 17 มีนาคม 2529

“...ถ้า น้ำ มีไม่พอทั้งในด้านการบริโภคหรือใช้เพื่อการเกษตร และอุตสาหกรรมแล้ว ประเทศชาติไม่มีทางที่จะเจริญได้...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย 4 ธันวาคม 2536

“...ดินนั้นพัฒนาขึ้นมาได้โดยไม่ยากนัก ดินจะเค็มจะเปรี้ยวจะ
จืดอะไรก็ตาม สามารถที่จะทำให้ดีขึ้นได้ภายในไม่กี่ปี โดยใช้เทคนิค
แบบโบราณ คือ ใช้ปุ๋ยหมักหรือใช้ตะกอนที่ลงมาตามลำห้วย มาพัฒนา
ดินอันนี้เป็นวิธีที่ง่าย...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา
ในการวางแผนการใช้ที่ดิน ณ โรงแรมรินคำ
จังหวัดเชียงใหม่ 7 มกราคม 2523

“...การปลูกป่า ไม่ควรนำเอาพื้นที่ที่มีราษฎรอาศัยอยู่ก่อนแล้ว
มาปลูกป่า และป่าที่ปลูกขึ้นก็ควรจะมีสภาพที่เป็นป่าอย่างแท้จริง จึงควร
ปลูกไม้หลายประเภทคละกัน โดยเฉพาะไม้พื้นเมืองที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
และกล้าไม้ที่จะนำไปปลูก จะต้องมีความทนทานพอสมควร...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ พระตำหนัก
ภูพิงคราชนิเวศน์ 14 มีนาคม 2536

“...การเลี้ยงโคนมและกิจการโคนมนี้เป็นสิ่งที่ยาก เพราะว่า
 ผลผลิตที่เรามุ่งที่จะทำ เป็นผลผลิตที่ถ้าไม่จำหน่ายทันทีก็อาจจะเสียไป
 เสียประโยชน์ไปและทำให้ล้มจมขาดทุนได้ ฉะนั้น กิจการนี้จึงต้องศึกษา
 มากและเกี่ยวข้องกับวิชาการหลายด้าน...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้แทน
 เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ณ โครงการเกษตร
 สวนจิตรลดา 12 พฤษภาคม 2520

“...ทรัพยากรด้านประมงจะต้องจัดเป็นระเบียบ ความสำคัญไม่
 ได้อยู่ที่ว่าปล่อยพันธุ์ปลาให้ดี หรือเลี้ยงปลาให้เติบโต ความสำคัญอยู่ที่
 ด้านบริหารการจับปลา เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์จริง ๆ ...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่
 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ณ
 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
 3 กุมภาพันธ์ 2527

“...ธนาคารโคและกระบือ คือ การรวบรวมโคและกระบือ โดยมีบัญชีควบคุม ดูแลรักษา แจกจ่ายให้ยืม เพื่อใช้ประโยชน์ในการเกษตร และเพิ่มปริมาณโคและกระบือ ตามหลักการของธนาคาร...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่สมาชิกกลุ่ม
เกษตรกรทั่วประเทศ ณ โครงการส่วน
พระองค์สวนจิตรลดา 14 พฤษภาคม 2523

“...ทุกวันนี้ประเทศไทยยังมีทรัพยากรพร้อมมูล ทั้ง ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคล ซึ่งสามารถนำมาใช้เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ และเสถียรภาพอันถาวรของบ้านเมืองได้เป็นอย่างดี ข้อสำคัญจะต้องรู้จักใช้ทรัพยากรนั้นอย่างฉลาด โดยมุ่งถึงประโยชน์แท้จริงที่จะเกิดแก่ประเทศชาติ...”

พระราชดำรัส ในการเสด็จออกมหาสมาคม
พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม
2529

“...วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง
ความเจริญของบ้านเมือง จึงควรสนับสนุนให้มีการค้นคิดเทคโนโลยีที่
เหมาะสมกับภาวะ และความต้องการของประเทศขึ้นใช้เองอย่างจริงจัง
ถ้าสามารถค้นคิดได้มากเท่าไร จะเป็นการประหยัดและช่วยให้สามารถ
นำไปใช้ในงานต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นเท่านั้น...”

พระราชดำรัส พระราชทานเนื่องในงาน
สัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ 1 สิงหาคม
2531

“...เทคโนโลยี นั้น โดยหลักการ คือ การทำให้สิ่งที่มีอยู่ให้เกิด
เป็นสิ่งที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้น เทคโนโลยีที่ดีที่สมบูรณ์ จึงควรจะ
สร้างสิ่งที่จะใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า และมีความสูญเปล่าหรือความ
เสียหายที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้า ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร 18 ตุลาคม
2522

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส

การพัฒนา

หน้าว่าง

“...บ้านเมืองของเรา กำลังต้องการการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ
เต็มเปี่ยมอย่างรีบด่วน ทางที่เราจะช่วยกันได้ก็คือผู้ใดมีภาระหน้าที่อื่นใด
อยู่ ก็เร่งกระทำให้สำเร็จลุล่วงไปโดยเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความ
บริสุทธิ์ใจ และด้วยความปรารถนาดีต่อกัน...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย
ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 2520

“...การจะพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างให้เจริญขึ้นนั้น จะต้องสร้างและ
เสริมขึ้นจากพื้นฐานเดิมที่มีอยู่ก่อนทั้งสิ้น ถ้าพื้นฐานไม่ดีหรือคลอนแคลน
บกพร่องแล้ว ที่จะเพิ่มเติมเสริมต่อให้เจริญขึ้นไปอีกนั้นยากนักที่จะทำได้
ดังนั้น นอกจากจะมุ่งสร้างความเจริญแล้ว จะต้องพยายามรักษาพื้นฐาน
ให้มั่นคงไม่บกพร่องพร้อม ๆ กันไปด้วย...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10 กรกฎาคม 2523

“...ประเทศชาติกำลังพัฒนาในทุกด้าน และต้องการความ
สามัคคีความสงบเรียบร้อย ผลดีทั้งปวงดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ด้วย
ประชาชนมีหลักของใจอันมั่นคง มีศรัทธาและปัญญาอันถูกต้อง และ
ปฏิบัติตนอยู่ในทางที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม...”

พระบรมราชาโชวาท ในการเปิดประชุมใหญ่
สมาคมพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักร จังหวัด
กาฬสินธุ์ 17 ธันวาคม 2512

“...การพัฒนาชนบท เป็นงานที่สำคัญ เป็นงานที่ยาก เป็นงานที่
จะต้องทำให้ได้ด้วยความสามารถ ด้วยความเฉลียวฉลาด ต้องทำด้วย
ความบริสุทธิ์ใจ มิใช่มุ่งที่จะหากินด้วยวิธีการใด ๆ ใครอยากหากินขอให้
ลาออกจากตำแหน่งไปทำการค้าดีกว่า เพราะว่าถ้าทำผิดพลาดไปแล้ว
บ้านเมืองเราล่มจม และเมื่อบ้านเมืองของเราล่มจมแล้วเราอยู่ไม่ได้ ก็
เท่ากับเสียหายหมดทุกอย่าง...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานแก่คณะผู้
บริหารงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ณ พระที่นั่ง
อัมพรสถาน 13 มิถุนายน 2512

“...การพัฒนาปรับปรุงงานทุกอย่าง ควรจะได้กระทำด้วยความ
มีสติรู้เท่าทัน ด้วยความเฉลียวฉลาดและความรอบคอบสุขุม ผลของการ
พัฒนาที่บังเกิดขึ้นจึงจะแน่นอน มีหลักเกณฑ์และเป็นประโยชน์ ซึ่งจะ
เกื้อกูลให้สรรพกิจการงาน บุคคล และชาติบ้านเมืองเจริญก้าวหน้าได้...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
16 กรกฎาคม 2531

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน
คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน
เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อย
เสริมความเจริญ และฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
18 กรกฎาคม 2517

หน้าว่าง

พระบรมราชาโชวาทและพระราชดำรัส

การกีฬา

หน้าว่าง

“...การกีฬา นั้น ย่อมเป็นที่ทราบกันอยู่โดยทั่วไปแล้วว่า เป็นปัจจัยในการบริหารร่างกายให้แข็งแรง และฝึกอบรมจิตใจให้่องแผ้วว่าเรารู้จักแพ้และชนะไม่เอาर्डเอาเปรียบกัน มีการให้อภัยซึ่งกันและกัน สำนึกศีกลมเกลียวกัน อย่างที่เรียกกันว่าม้ใจเป็นน้กกีฬา...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีเปิดการแข่งขันกรีฑา
ประจำปี ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ 1 ธันวาคม
2498

“...ร่างกายของเรานั้น ธรรมชาติสร้างมาสำหรับให้ออกแรงใช้งาน มิใช่ให้อยู่เฉย ๆ ถ้าใช้แรงให้พอเหมาะพอดีโดยสม่ำเสมอ ร่างกายก็เจริญแข็งแรง คล่องแคล่ว ดังนั้น ผู้ที่ปรกิตำการงานโดยไม่ได้ใช้กำลัง หรือใช้กำลังแต่น้อย จึงจำเป็นต้องหาเวลาออกกำลังกาย ให้พอเพียงกับความต้องการตามธรรมชาติเสมอทุกวัน...”

พระราชดำรัส ในพิธีเปิดการประชุมใหญ่
สัมมนาเรื่องการออกกำลังเพื่อสุขภาพ
17 ธันวาคม 2523

“...การกีฬานั้นมีหลักสำคัญอยู่ที่ว่า จะต้องฝึกฝนตนเองให้แข็งแรง ให้มีความสามารถในกีฬาของตน เพื่อจะพร้อมที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในการแข่งขันและได้ชัยชนะมา ถึงเวลาเข้าแข่งขันก็จะต้องตั้งสติให้ดี เพื่อให้ปฏิบัติได้เต็มที่ตามที่ได้อัดฝึกลงมา...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่นักกีฬา
ที่จะเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาแหลมทอง
ครั้งที่ 5 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
28 พฤศจิกายน 2512

“...การกีฬานั้น จะต้องมีการฝึกซ้อมให้ดี ทั้งในทางวิชาการ คือ เทคนิคและทั้งในทางกาย คือ ความแข็งแรงสมบูรณ์ ถ้าขาดทั้งสองอย่างนี้ จะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติภาระของตัวให้ได้ชัยชนะ จึงต้องเตรียมตัวเตรียมกายของตนให้ดี เพื่อที่จะได้ไม่ต้องปราศัย...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะ
กรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอล ส.ส.มหาบุคคล
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 26 กันยายน
2512

“...นักกีฬาที่ดีนอกจากต้องมีการแสดงทั้งในทางกายในทางสมอง คือ ใช้ความคิดและวิทยาการแล้ว ก็ต้องมีจิตใจเป็นนักกีฬา อันนี้จะทำให้ มีชัยเหมือนกัน ถ้าแสดงตนเป็นคนที่มึนใจเป็นนักกีฬา จะทำให้ใจเย็นขึ้น เกิดเรื่องอะไรก็สามารถที่จะแก้ปัญหาได้...”

พระบรมราชาโชวาท พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอล ส.ส.มหาจุฬาลงกรณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 26 กันยายน 2512

“...การรักษาความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย เป็นปัจจัยของ เศรษฐกิจที่ดีและสังคมที่มั่นคง เพราะร่างกายที่แข็งแรงจะอำนวยผลให้ สุขภาพจิตใจสมบูรณ์ และเมื่อมีสุขภาพสมบูรณ์ดีพร้อมทั้งร่างกายและ จิตใจแล้ว ย่อมมีกำลังทำประโยชน์ สร้างสรรค์เศรษฐกิจและสังคมของ บ้านเมืองได้เต็มที่...”

พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทาน ปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร 22 ตุลาคม 2522

หน้าว่าง

พระบรมราชาโฆวาทและพระราชดำรัส

เด็กและเยาวชน

หน้าว่าง

“...เด็ก ๆ ทำอะไรต้องหัดให้รู้ตัว การรู้ตัวอยู่เสมอจะทำให้เป็นคนมีระเบียบ และคนที่มีระเบียบดีแล้วจะสามารถเล่าเรียน และทำการงานต่าง ๆ ได้โดยถูกต้องรวดเร็ว จะเป็นคนที่สร้างความสำเร็จและความเจริญให้แก่ตนเองแก่ส่วนรวมในอนาคตได้อย่างแน่นอน...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ปี 2521

“...เด็ก ๆ ต้องฝึกหัดอบรมทั้งกายทั้งใจให้เข้มแข็งเป็นระเบียบและสุจริตเพื่อประโยชน์ของตนในภายหน้า เพราะคนที่ไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถควบคุมกายใจให้อยู่ในระเบียบและความดี ยากนักที่จะได้ประสบความสำเร็จและความเจริญอย่างแท้จริงในชีวิต...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ปี 2526

“...เด็ก มีสมองแจ่มใส เชื่อและจำสิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย ทั้งมีความ
อยากรู้อยากเห็นมากด้วย เพราะฉะนั้น จึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการ
ศึกษาฝึกฝนที่ดีแต่เยาว์วัย เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและคุณธรรมที่
จะสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และความวัฒนาผาสุกให้แก่ตนเองและ
ส่วนรวมในกาลข้างหน้า...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ปี 2520

“...เด็กต้องเรียนความรู้ อบรมความดี ฝึกหัดวินัยให้มีพร้อมแต่
เยาว์วัย จึงจะมีความสุขความเจริญได้ ทั้งในวันนี้และวันหน้า...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ประจำปี 2523

“...เด็ก มีโอกาสดีเพราะอยู่ในวัยที่มีผู้คอยโอบอุ้มช่วยเหลือ จึงต้องรีบเร่งขวนขวายเล่าเรียนความรู้ อบรมความดี ฝึกหัดการทำงาน ไว้ให้คล่องแคล่ว ชยันและอดทน เติบโตขึ้นจักได้เป็นที่พึ่งของตนเองและของผู้อื่นได้ไม่เดือดร้อน...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติปี 2524

“...เด็ก เป็นผู้ที่จะได้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างต่อจากผู้ใหญ่ ดังนั้นเด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็น ที่จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้มีศรัทธามั่นคงในคุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อย สุจริต และมีปัญญาฉลาดแจ่มใสในเหตุในผล...”

พระราชดำรัส พระราชทานในโอกาสปีเด็ก
สากล 1 มกราคม 2522

“...การส่งเสริมให้เด็กรู้จักประเพณีนิยมของไทย ไม่ให้ลืมศิลป
ดั้งเดิมของเรานั้น เป็นที่น่าอนุโมทนาอย่างยิ่งนัก...”

พระราชดำรัส ในวันเปิดงานแสดงศิลป
หัตถกรรมนักเรียน ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ
1 ธันวาคม 2505

“...เด็ก ๆ นอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้ว ยังต้องหัดทำการ
งานและทำความดีด้วย เพราะการทำงานจะช่วยให้มีความสามารถ มี
ความขยันอดทนพึ่งตนเองได้และการทำดีนั้นจะช่วยให้มีความสุขความเจริญ
ทั้งป้องกันตนไว้ไม่ให้ตกต่ำ...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ประจำปี 2530

“...วัยเด็ก เป็นวัยเริ่มต้น เป็นวัยเตรียมตัวเพื่อสร้างความเจริญ
มั่นคงในชีวิต เด็ก ๆ จึงควรรีบขวนขวายศึกษา จักได้มีความฉลาดรอบรู้
ว่าอะไรคือความดี และอะไรคือความเสื่อมเสีย เพื่อนำทางชีวิตของตนไป
สู่ความสุขความเจริญได้โดยถูกต้องและสมบูรณ์...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ปี 2527

“...เด็ก ต้องทำตัวให้สุภาพอ่อนโยน หมั่นขยัน เอาจริงเอาจัง
เอื้อเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยความเต็มใจอยู่เสมอให้ติดเป็นนิสัย จักได้
เติบโตขึ้นเป็นคนดีมีประโยชน์ และมีความเจริญมั่นคงในชีวิต...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ประจำปี 2529

“...ความรู้ประโยชน์แท้จริงของสิ่งทั้งหลาย เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้อง
ปลูกฝังให้หยั่งลึกในตัวเด็ก เด็กจักได้เติบโตเป็นคนฉลาดเที่ยงตรงและ
สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ที่พึงประสงค์ ให้แก่ตนแก่ส่วนรวมได้
แน่นอนมีประสิทธิภาพ...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานเนื่องในวัน
เด็กแห่งชาติ ประจำปี 2532

“...เยาวชนทั้งหลายที่อยู่ในวัยเรียน ย่อมมีความมุ่งมั่นที่จะ
ศึกษาวิชาการต่าง ๆ ให้ได้มาก ๆ เพื่อนำไปใช้ทำประโยชน์ สร้างสม
ความสุขความเจริญให้แก่ตัวเองตลอดจนส่วนรวม แต่การใช้วิชาความรู้
นั้นจำเป็นจะต้องใช้อย่างถูกต้องด้วยคุณธรรมและความสามารถที่เหมาะสม
จึงจะได้ผลเต็มเปี่ยม...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีปฐกฐินและ
สวนสนาม เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะ
ลูกเสือแห่งชาติ ณ สนามศุภชลาศัย
1 กรกฎาคม 2522

“...นักเรียนที่ยังคงก่อเรื่องวิวาท จนเกิดความเสียหายแก่ตนแก่โรงเรียน ขอให้สำนึกว่าการกระทำเช่นนั้น อาจกลายเป็นการทำลายอนาคตของตนไปได้อย่างคาดไม่ถึง ฉะนั้น ขอให้พยายามฝึกฝนอบรมตนเองให้มีค่าเป็นคนเต็มคน ให้เป็นคนดีมีประโยชน์ให้จงได้...”

พระราชดำรัส ในพิธีเปิดงานกรีฑา ศิลป
หัตถกรรมนักเรียน ประจำปี 2512 ณ
กรีฑาสถานแห่งชาติ 1 ธันวาคม 2512

“...ปัญหาเยาวชน หมายความว่าเยาวชนทำตัวเป็นอันธพาล ทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่สมควร ปัญหาเยาวชนนี้ไม่ใช่เรื่องของเจ้าหน้าที่เพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องพยายามหาทางป้องกันและแก้ไข...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะกรรมการ
จัดงาน วันรพี ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
9 มีนาคม 2513

“...กิจการใดที่ทำในการรับน้องใหม่ จะต้องมึเหตุผลและต้องให้ทุกคนได้เห็นเหตุผลนั้น ไม่ใช่สักแต่จะให้น้องใหม่กลัวพี่รุ่นเก่าเท่านั้น การที่จะให้น้องใหม่มีความเกรงกลัวรุ่นพี่นั้นเป็นการดี แต่สมควรที่จะให้น้องใหม่เข้ามาแล้วเคารพนับถือพี่ จะดีกว่าการเกรงกลัว...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่นิสิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ หอประชุม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 29 พฤศจิกายน
2512

พระบรมราชาธิราชและพระราชดำรัส

ศิลป์และวัฒนธรรม

หน้าว่าง

“...งานด้านการศึกษา ศิลปและวัฒนธรรมนั้น คือ งานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและทางจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรา รักษาและดำรงความเป็นไทยได้สืบไป...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ
วังท่าพระ 12 ตุลาคม 2513

“...ประเพณีทั้งหลายย่อมมีประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตของแต่ละคน เรามีประเพณีของชาติไทยเป็นสมบัติ เราควรจะยึดอย่างยิ่ง และช่วยกันส่งเสริมรักษาไว้ เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ
หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
21 เมษายน 2503

“...โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและโบราณสถานทั้งหลาย เป็นของมีคุณค่าและจำเป็นแก่การศึกษาค้นคว้าในทางประวัติศาสตร์ศิลปโบราณคดี เป็นการแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติไทยที่มีมาแต่อดีต ควรสงวนรักษาไว้ให้คงทนถาวร เป็นสมบัติส่วนรวมของชาติไว้ตลอดกาล...”

พระราชดำรัส ในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 26 ธันวาคม 2504

“...การศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นการศึกษาที่สำคัญและควรจะดำเนินควบคู่กันไป กับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะความเจริญของบุคคล ตลอดจนถึงความเจริญของประเทศมีทั้งทางวัตถุและจิตใจ ความเจริญทั้งสองทางนี้จะต้องมีประกอบกัน เกื้อกูลและส่งเสริมกัน...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ วังท่าพระ 12 ตุลาคม 2509

**Speeches by His Majesty
King Bhumibol Adulyadej**

**published in celebration of the Auspicious
Occasion of His Majesty the King's
Sixth Cycle Birthday Anniversary
5 December 1999**

Introduction

His Majesty the King's benevolence to the nation and His subjects is infinite. During the 50 years of his reign, which started on June 9, 1946, He has devoted himself to the welfare and happiness of the Thai people.

His Majesty's speeches given on various occasions, are highly beneficial as they have guided the people towards national stability and order, and the happy co-existence of all members of the society.

This booklet of royal speeches was published by the Government Public Relations Department to celebrate the auspicious occasion of the 72nd Birthday of His Majesty the King on December 5, 1999. It is intended to benefit everybody who wishes to study them and to take to heart and put into practice His ideas, or to quote them in their written articles, or television and radio programmes.

**The National News Bureau
Government Public Relations Department**

หน้าว่าง

หน้าว่าง

UNITY & THE NATION

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

The nation needs unity and cooperation among its people. As the whole is besieged with problems, every sector is requested to be absolutely united.

Chitralada Villa, 5 December B.E. 2505 (1962)

(Unofficial translation)

The nation is our life, flesh and blood and property. To preserve the nation is not the duty of a specific individual or group of people, but the duty of everybody and sector and they must cooperate together in this task.

**At the Trooping of the Colours on the Silver Jubilee,
4 June B.E. 2514 (1971)**

(Unofficial translation)

A fulfilling life cannot be lived alone. We must be able to communicate and work cooperatively with others. Only with the stability of the whole can an individual have his or her own stability.

3 January B.E. 2516 (1973)

For me, it will prove to be a birthday present of lasting value and benefit if each of you, with your ideas and power of persuasion, enjoin on others who also have the same intentions, the determination to preserve the community so that we are able to enjoy this reasonable way of life - and I stress the reasonable, sustainable, and peaceful conditions - defending ourselves against anyone who may want to rob us of our innate qualities.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2517 (1974)**

I trust that all will be well with us if everyone fulfils his duties, either to himself or in the way of his occupation or in the capacity as a Thai or a human being, to be kind to one another and have fair and reasonable mind which does not necessarily imply ever-ready agreement to the extent of always raising hands in unison, the way the people like to make fun of those who do it in the Parliament, but which does allow for differences of views based on reason and not on illusory arguments or ulterior motives.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2517 (1974)**

We already have a country and have to protect it, not to destroy it. Whoever wants to destroy our country, try it; we'll fight. Whoever wants to destroy our country, just beware; Whatever their intention in destroying the country is, they will only succeed in destroying themselves. They are to be pitied because they are actually destroying themselves.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2518 (1975)**

In any country, it is considered common for people to be divided into factions. There are the military, the civilians, the police, those in uniform and those not in uniform; there are the officials and the people; there are the seniors and the juniors, the old dinosaurs and the young students. There is division everywhere. However, if the division is too seriously taken, the nation cannot survive. There must be mutual assistance.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2518 (1975)**

Why is it that Thailand still stands? It is because we all have built up virtue, that we have acted with good faith and good intentions. There may be some involuntary mistakes, but the intention is good. It is like vaccination against diseases. We must vaccinate beforehand if we want to achieve immunity... To achieve immunity against the dangers the country faces, we must continually sustain our good deeds; this will perhaps be tedious. But even so, don't be discouraged yet.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2518 (1975)**

...two identical things that are expressed differently can lead to different interpretations. Therefore, words or actions having the same intention, but are expressed slightly differently, though meaning the same thing, may lead to interminable arguments, and this kind of quarrel is a useless physical, mental, and other kinds of stress.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2520 (1977)**

The difficulty in doing good for the community resides in the fact that good or bad intentions all depend on the point of view or the position of each one, which makes him act differently; this could bring about misunderstandings leading to disastrous results for the community, because each one works for the community, but his point of view is different. These differences could lead to confrontations. ... This very fact is worrying. Everyone has good intentions but batters each other. It is a problem that can be solved by everyone concentrating on self-scrutiny.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2520 (1977)**

(Unofficial translation)

Our views are not always agreed upon with by others. It is their right and duty to disagree because to always accept uncritically what we are told can be dangerous. Some ideas, although coming from a superior, may not be his own. They may come from a higher superior and be passed on to us... If we accept what we are told and then pass it on to others who have their own opinion, they may dispute with us. It is good to disagree because we are given more time to think about what is right and wrong.

**Given to village scouts at the Dusidalai Hall
Chitralada Villa, 15 August B.E. 2528 (1985)**

(Unofficial translation)

Those who study in foreign countries are taken to have potential. They should, therefore, not only enrich their own lives, but the lives of others. One way of doing this is to behave well so that they will be recognized by the people of their host country as civilized, free, honourable people, rich in culture which is second to none. Another way is to vigorously study things that can be applied and adopted in Thailand to bring prosperity and stability to both the students and the nation. If Thais try to observe just these two principles, the nation will be greatly enriched.

**Given to Samaggi Smakom* under the royal patronage,
4 April B.E. 2528 (1985)**

*** A Thai students' association**

(Unofficial translation)

Everybody is part of and constitutes the nation. He or she must maintain good health and good work so that all parts of the nation will be strong and prosperous. If one part becomes weak and deficient, the nation will, accordingly, be weakened. Everybody must, therefore, care for the nation the same way he or she cares for his or her physical and mental health.

**Given on the New Year's Day, 31 December B.E. 2528
(1985)**

(Unofficial translation)

To maintain the nation's security and stability is the responsibility of everybody, whether military and civilian. Unity and cooperation are therefore necessary within the nation and must be enduring, so that nobody and nothing will divide the Thai people.

Amphorn Gardens, 6 March B.E. 2529 (1986)

(Unofficial translation)

Unity is an important ethical principle necessary for the community. If each member works together with good intention, ability, wisdom, intelligence and creative minds, every job will be well done.

5 December B.E. 2530 (1987)

...nobody can do everything single-handedly. In any venture, there must be others to help think and do what must be done. There are many disadvantages in working alone, especially in doing important work such as the governing of the country; that is not a one man show.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2533 (1990)**

Everyone in the country has his own duty. And if everyone does his best, working vigorously and honestly, the nation will be secure and will steadily progress. One can notice that in this country, things are done in concert; that is why the country is still safe and sound.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2533 (1990)**

At present, the duty of the King is not to govern the country. There are the government and the bureaucrats who have the duty to run the country. Each one has a duty to perform; but it does not mean that each one minds only his own duty exclusively because if anyone does his own duty but is not aware of others', nothing will get done properly. The reason is that all activities are interdependent; they are all interrelated. Therefore, everyone must be conscious of the duty of others and assist each other.

**Given to members of the Diplomatic Corps Dusit Palace
4 December B.E. 2533 (1990)**

Any regulation can be changed; nothing is permanent, everything is changeable. But just don't have a big quarrel, that is, a big quarrel where blood is shed.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2534 (1991)**

(Unofficial translation)

We, the Thai people, are all fully conscious of the various burdens and responsibilities weighing upon us which need to be relieved and fulfilled in order to build and promote national security, progress and prosperity. In so doing, we have always steadfastly adhered to the principle that we must first of all try to help ourselves according to our own ways, and we have endeavoured to undertake the task to the best of our ability and within the limits of our own resources and capabilities.

**Given to members of the Diplomatic Corps Dusit Palace
6 December B.E. 2534 (1991)**

We are not a very rich country, but we get along. We are not one of those countries that are very advanced and we do not want to be one of those very advanced countries, because if we are a highly advanced country, there is only one way to go: backwards. Mind you, those highly industrialized countries are bound to go down, and down in a very dangerous way. On the other hand, if we use a "poor man's" method of administration, without being too dogmatic about theory, but with the spirit of Unity in mind, that is, with mutual tolerance, we will have more stability.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2534 (1991)**

...anyone, be it bureaucrats, businessmen, the people at large, or everyone who considers himself a Thai, should develop a little clear, sharp thinking. Just stop and ponder a little is enough. That is, when any problem arises, instead of immediately opening the mouth to speak, we should stop to think a moment. And we will not make a mistake. ... I call on you to stop and think because we see what is happening all over the world, these sad happenings. If Thailand, for one, would be a peaceful country, that would be great.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2535 (1992)**

Constructive thinking means thinking honestly, with understanding, with a cool head and without too much self-interest. It must be done in the interest of the nation, or at least for the community. To have discussions is not forbidden; there must be discussions. It must be done with reason, with the knowledge that any cause is bound to have effects.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2535 (1992)**

If we have a well defined goal, any problem can be very easily solved. Furthermore, when saying anything, one must say it simply, factually and to the point. Usually present times individuals don't get any result from their actions. For one thing, it is because each individual speaks in his own way, invoking inconsistent premises. In the end, the obstinate, dogmatic one will win the argument, but that is not good; that is not right.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2535 (1992)**

"Unity" or "Solidarity" does not mean that if someone says something, others must invariably agree. In the end, life would have no meaning. There must be some differences. On the other hand, work must be done in harmony. Even though there are some differences, there must be harmony. Without harmony, everything will crumble down.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2536 (1993)**

...for the sake of unity and solidarity, everyone must know what should be said and what should not be said. Or if one has said something, one should acknowledge that one has said it. If one has made a mistake, one must also admit it. One must not maintain doggedly that one was right, saying, "I am right, I am right, I am right!" knowing eventually in one's heart that one is wrong. This is a subject that I have to mention because if it remains like this, our society will crumble down.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2536 (1993)**

In each one's life, there are moments of happiness as well as moments of sorrow. This also applies to the life of a nation; sometimes there is happiness; sometimes there is sorrow. Let it not, however, be too excess. Even too much happiness can have negative effects on one's well-being. On the other hand, with too much sorrow, life can become unbearable; one becomes discouraged and may succumb to it in the end.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2536 (1993)**

We have people who are not of the same opinion; there are some disputes which, at times, can become heated arguments. But the bottom line is that we are all Thai people; when it comes to preserving the country or to assisting the people who are, after all, the nation, we all must help each other.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2538 (1995)**

(Unofficial translation)

The nation can be secure and peaceful if all the main institutions and sectors of people have unity and carry out their duties in harmony whilst showing mutual support.

Given to the Royal Guards, 3 December B.E. 2540 (1997)

หน้าว่าง

HONESTY

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

Royal Speech

Two important fundamentals to success in any undertaking are an industrious effort and honesty, as well as readiness to serve the public on all occasions.

**Given at the graduation ceremony of
Chulalongkorn University, 12 July B.E. 2499 (1956)**

If we foster good intentions and efforts, not merely lip service but really good actions, that is, doing constructive things, good things and actions that are not detrimental to others, for both material and spiritual prosperity, we do not have to fear anything ... because a man of integrity, even in the face of death, will be fearless because he will die well. A good death means a glorious end, and the one who dies well will have no worry; he has had an honest life.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2518 (1975)**

(Unofficial translation)

Royal Speech

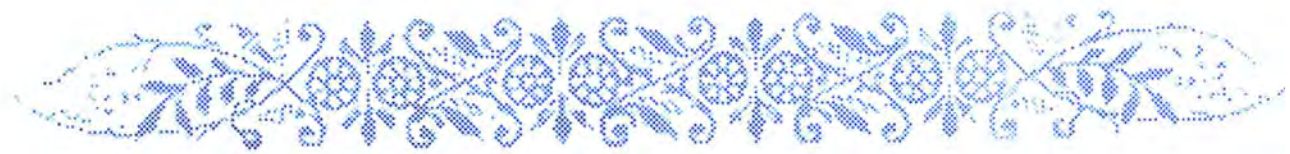
Honesty is the basis of all goodness. Children must therefore try to build up that quality and grow up as good and useful people and to lead a life that is pure and prosperous.

Chitralada Villa, 18 November B.E. 2530 (1987)

(Unofficial translation)

If we are moderate in our demands, we will have less greed and will cause less trouble to others. If we stick to this principle, that is be moderate, honest and not too greedy, we will live happily

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2541 (1998)**

RELIGIONS

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

Islam is a religion widely respected for the complete teachings both in religious provisions and social disciplines which enable Muslim people to live happily in honesty and stability. Those who properly disseminate the great teachings are religious leaders of various levels, especially the imams. This is why they are looked up to as important and honorable persons by the government sector and the general public.

Taksin Palace, 23 September B.E. 2529 (1986)

(Unofficial translation)

If Buddhists know the religious principles and follow them properly, Buddhism will be more stable. This is because the undermining of Buddhism comes mostly from Buddhists who do not understand and do not follow the religious principles.

Given to the General Assembly of the World Fellowship of Buddhists, 27 November B.E. 2529 (1986)

(Unofficial translation)

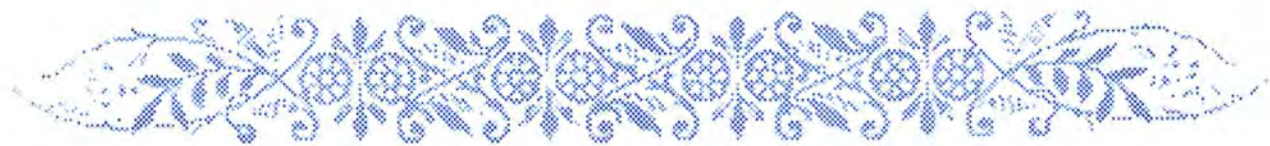
The Teachings of the Lord Buddha are definite and stable, never to be harmed by anybody because they are Dharma, i.e. permanent truth that will never change. The stability and maintenance of the Buddhism therefore mean to protect and nurture the Holy Order more than anything else.

**To the 15 General Assembly of the World Fellowship of
Buddhists, 27 November B.E. 2529 (1986)**

(Unofficial translation)

Buddhists always act and think honestly, Wherever they are, they bring peace, happiness, unity and constructiveness to the community. This are therefore fortunate to have Buddhism as their national religion. This has enabled Thai people of different races and religions to live together happily; to have good will towards each other; to help one another and to have sense of duty.

**Given at the 19th meeting of the Young Buddhists
Associations, 26 December B.E. 2537 (1994)**

PUBLIC WELFARE

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

The government is one of the main institutions of the country. It must see the nation as its responsibility and the welfare of the people as its desire. Toward these goals, it must use all kinds of knowledge and must clearly understand that all the people depend on it. Appropriate cooperation and coordination are therefore necessary, regardless of personal benefits.

**At the Ceremony to Take an Oath of Allegiance of the
Cabinet, 14 August B.E. 2529 (1986)**

... strict rules and regulations may result in rigidity and may reduce flexibility. We have applied this concept with success when we go to visit the people. When we see someone who looks sick, we have our doctor examine him. Sometimes he may be taken care of on the spot; but with a more serious case, the patient may need to go to the hospital right away. In this case, if the usual procedures are used, it may take so much time that the patient may be dead before he reaches the hospital. We have succeeded in saving many a life.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2533 (1990)**

It may be true in theory, that when there are ample funds and loans for investments, it should mean that the economy and the country are prospering and there is hope that the country will become a super power. However, I had to caution... that the figures may seem to indicate a good prospect, but if we are not careful about the basic needs of the people, there is no way to prosperity.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2534 (1991)**

"Our Loss Is Our Gain", meaning "Our deficit constitutes our profit" or, "We incur a loss to reap a profit". ...So we elaborate that in any venture, we are willing to put in money and efforts which may seem useless, but in the end we may be able to reap the fruits directly or indirectly. This is the very duty of the government. If we want the people to be prosperous, we have to invest in development projects which will involve budgets of hundreds or many thousand millions. ...However, if the project is a good one, the people will very soon get the benefit from it, the result of it.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2534 (1991)**

(Unofficial translation)

The stability and safety of a nation requires not only strong military force and advanced weaponry, but also citizens who are happy and fulfilled, who know that the country is concerned for their well-being.

Given to the Royal Guards, 2 December B.E. 2541 (1998)

หน้าว่าง

SELF-SUFFICIENCY

หน้าว่าง

What others may say does not matter, whether they say that Thailand is old-fashioned or that we are outdated. Anyhow, we have enough to live on and to live for, and this should be the wish and determination of all of us to see self-sufficiency in this country. It is not that we will attain supreme prosperity, but we will have a sustainable and peaceful country.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2517 (1974)**

The hard fact is that in a country like this country, water is plentiful or even excessive at some periods that it sometimes creates floods that bring miseries, destroys the cultivated plants causing them to die and rot. After that, after all that water is drained out at the cost of great efforts and expenses, droughts will set in, so no cultivation is possible. Then, famine and poverty will prevail. That is why I have devised the "New Theory" so that the people will be in a position of self-sufficiency in agriculture.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2538 (1995)**

หน้าว่าง

RURAL DEVELOPMENT

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

Rural development is an important and hard task and needs to be carried out with ability, wisdom and sincerity. No one must exploit it in anyway. If anyone wants to make profits from the work they should resign to join to business. If this work suffers from corruption, the survival of our nation will be endangered.

**Given to the Office of Rural Development Acceleration,
11 June B.E. 2512 (1969)**

...nowadays, the people have learnt to sacrifice some land for the development of their own place. And they have neither set conditions nor asked for anything in return, should the project be successful. They just gave unconditionally. It shows that the provincial people, called pejoratively "peasants", really know how to develop the country... but the real villagers know that for everything there must be experiments and research. We must experiment, taking a chance.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2535 (1992)**

หน้าว่าง

FRIENDSHIP

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

Uniting efforts to maintain peace and security in the world is one of the most important activities of civilized countries. Most people wish to see a harmonious world in which people of every race and religion live in peaceful co-existence, sharing happiness, progress and total freedom. Therefore, world nations have tried to set up many international organizations to establish permanent peace and security.

**At the 78th Interparliamentary Union Meeting, Bangkok
12 October B.E. 2530 (1987)**

(Unofficial translation)

We sincerely harbour honest intentions to maintain cordial relations with all countries. This is because we remain firm in our conviction that, if all nations truly respect one another as well as readily render assistance and support to each other in a spirit of true compassion and sympathy, then close and genuine friendship together with equality and independence on a universal basis could arise in the world on a permanent basis.

**Given to members of the Diplomatic Corps, Dusit Palace
6 December B.E. 2534 (1991)**

... Life in the country now is relatively settled. But if we look at the world at large, we feel that the situation has not improved, even though the cold war has subsided, peace has not been restored because hot wars have reappeared. The resurgence of the hot war is due to lack of mutual understanding and mutual assistance. When we behold such a situation, we must be thankful that in our country, a hot war has not yet arisen. And it should not arise if everybody thinks soundly.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2535 (1992)**

... as long as all nations truly respect one another, as well as readily render assistance and support to each other in a true spirit of compassion and loving kindness, then a close and genuine friendship, together with equality and independence, as well as tranquil happiness among all nations will prevail in the world on a permanent basis.

Dusit Palace, 6 December B.E. 2537 (1994)

CIVIL SERVANTS' DAY

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

Civil servants in all departments have the same duty to work attentively, intelligently and prudently in order to achieve the set targets without delay. They must cooperate with citizens in fostering the good name of the nation so that it always remains. The higher the ranks they hold, the more efficient they should be. The success achieved from such cooperation and sincere intention will spread everywhere and bring about true happiness and progress as desired.

Given on the Civil Servants' Day, 1 April B.E. 2524 (1981)

(Unofficial translation)

Nowadays the civil service aims to give a fast, first-class service. Those in the service are therefore using advanced technology and highly efficient mechanical device. This new technology should give maximum results. That is, if properly used, it is highly efficient. Equally, if not, it can be harmful. Careful and thorough studies of operating procedure are therefore needed prior to their use. This applies to both the type of work and the equipment to be used. Without proper training, chaos could ensue.

Given on the Civil Servants' Day, 1 April B.E. 2525 (1982)

(Unofficial translation)

Good workers are those who have disciplines, both in their thoughts and their actions. Those lacking disciplines, although knowledgeable, energetic and enthusiastic will never achieve a good result. Their mind will not be organized and ordered. They will be indecisive mentally and in carrying out their work. Civil servants must train to be self-disciplined, and this ability will increase work efficiency and bring progress and stability to the bureaucracy.

Given on the Civil Servants' Day, 1 April B.E. 2527 (1984)

(Unofficial translation)

Success depends on two abilities : the ability to apply knowledge and the ability to communicate with others. These two abilities must be practised together, with an honest and unbiased mental attitude. With them, work will be completed successfully.

Given on the Civil Servants' Day, 1 April B.E. 2528 (1985)

(Unofficial translation)

Capable civil servants must possess a technical, practical and rational knowledge of their work. They must be sincere and honest to their work and their colleagues while maintaining rules and regulations and the moralityk uprightness of the nation. They must be cool-headed and constant in their actions, thoughts and speeches. They must always be self-critical and upon recognizing mistakes or shortcomings, should urgently correct them before they can grow and damage their thoughts, actions and professional conduct.

Given on the Civil Servants' Day, B.E. 2530 (1987)

(Unofficial translation)

Honour and success are results of one's achievements, behaviour and responsible handling of one's life and work. They are also fruits of honesty, fairness and moderation in all that one does.

Given on the Civil Servants' Day, 1 April B.E. 2531 (1988)

(Unofficial translation)

At work, concentration on the true goal of the job will bring great benefit to both the work and the worker. Those who work only for recognition, praise and rewards will never be successful; on the contrary, gaining these things will spoil both the work and the worker.

Given on the Civil Servants' Day, 1 April B.E. 2532 (1989)

(Unofficial translation)

The progress of a nation affects the majority and is the result of the efforts of the whole population. Civil servants who run the nation's affairs should always remember this fact. They must recognize the importance of others and have respect for them, always being considerate and cooperative in all state undertakings in order to facilitate progress and ensure the nation's survival and stability.

Given on the Civil Servants' Day, 1 April B.E. 2542 (1999)

AT GRADUATION CEREMONIES

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

Royal Speech

Technology is good in itself, but it can be used constructively or destructively. In the same way that medicine, when correctly given according to the symptoms, cures. If used wrongly, it can be harmful. That is why some medicines are labelled "dangerous drug", to warn users to exercise care. The same is true of technology. Thorough and careful study of the end result of any technology is vital to ascertain how harmful or useful it is. Then you can judge whether it is safe for the application you have in mind.

**Given at the graduation ceremony of Kasetsart University,
B.E. 2528 (1985)**

(Unofficial translation)

Royal Speech

Working for progress and stability of the nation can be compared to a journey to a remote goal, full of cross roads and byways. Some are short; some are long. Some are smooth; some are bumpy. Some are dead ends. To reach the goal thus needs cleverness, capability and prudence from the beginning to the end. ... To choose the right path does not necessarily mean choosing the nearest or a shortcut because short roads may not be safe and convenient. A bypass is sometimes necessary. ... Therefore, all of you who are going to work ... must remember to be wise in decision making, prudent and careful and never be discouraged or careless in your work.

**Given at the graduation ceremony of
Thammasat University, B.E. 2528 (1985)**

(Unofficial translation)

No job can be completed by itself. One job is always related to another job in some ways. In fact most jobs contribute to one another and constitute parts of the whole nation. Each piece of work must therefore be carried out in harmony with the rest of the process so that they will be accomplished and developed simultaneously and equally. This is to prevent any part of the work from a sudden stop, causing delay to the rest of the job.

**At the graduation ceremony of Chulalongkorn University
12 July B.E. 2529 (1986)**

(Unofficial translation)

To accept one's own faults does not always invite punishment. ... Admitting one's own faults is to acknowledge the mistake in what one does as well as its cause. This is good because it forces serious reflections over one's deeds and flaws. It helps a person to find a way to rectify the mistake.

**At the graduation ceremony of Thammasat University
31 July B.E. 2529 (1986)**

(Unofficial translation)

To do good is much against human nature. It is therefore difficult to follow and results are time-consuming. However, doing good is vital, because, without it, badness, which comes easy to man will rapidly increase, while we are unaware of it.

**At the graduation ceremony of the Police Cadet Academy,
10 March B.E. 2529 (1986)**

(Unofficial translation)

Progress is a result of several factors. Good technology must be used with justice and honesty, both in thought and practice; wisdom based on real knowledge of cause and effect, of prosperity and decline; hard work, attentive to detail and thorough research.

**At the graduation ceremony of Khon Kaen University,
19 December B.E. 2528 (1985)**

(Unofficial translation)

Any job, if done with capability, devotion and careful study, will develop the quality of workers and those persons with such qualities will be able to develop and bring progress to the work of the nation as intended.

**At the graduation ceremony of the College of Vocational Education and Technology, Amphorn Gardens,
8 July B.E. 2530 (1987)**

(Unofficial translation)

Before you work on something, either big or small, you should know the objective of and benefit from the job and be confident that you can achieve the result. Having this confidence, you can design a series of operations to suit the job and set to work, following your plan carefully until the job is completed. As you work, be attentive to avoid any delay and try to improve operation so that it will progress smoothly and will be achieved perfectly. If all of you can follow these steps, you will be called good workers.

At the graduation ceremony of a vocational education college, Amphorn Gardens, 7 July B.E. 2530 (1987)

(Unofficial translation)

We often hear some people complain that they are not happy with this or that about their work because it has no connection with the subject of their degree or it is at a lower level than their academic attainments. Sometimes they will not accept a job for these reasons. Such behaviour is called "being choosy" about or not tough with jobs. This will only hold them from advancement. I would suggest to all of you not to be choosy about jobs. If you have a chance of work to do, do it with willingness and without conditions.

**At the graduation ceremony of the College of Vocational
Education and Technology, Amphorn Gardens,
8 July B.E. 2530 (1987)**

(Unofficial translation)

Those who know how to work will be successful in whatever they do. The more attentive, diligent and observant about the job, the greater will be their success. This is because the experience they gain in each job, everyday, will accumulate and increase their capability and will contribute to their progress. The progress gained is sometimes beyond their expectation.

**At the graduation ceremony of the College of Vocational
Education and Technology, Amphorn Gardens,
8 July B.E. 2530 (1987)**

(Unofficial translation)

Learning is a kind of work, a work to accumulate and develop knowledge and thinking in oneself. It can be categorized as preliminary activity which one specifically develops for oneself. Working is the next step, that is to bring knowledge and thoughts into practice, giving wider benefits to oneself, to the job itself and to the community.

**At the graduation ceremony of Khon Kaen University
24 December B.E. 2530 (1987)**

If commanders in the field carry out their jobs vigorously and responsibly, with intelligence, sincere intention, courage and devotion, those qualities will be transmitted to their subordinates as they carry out their duties, resulting in unified and capable military units. ... A similar system also works in civilian organizations. Capable leaders will be able to inspire enthusiasm and potential of their colleagues.

**At the graduation ceremony of the Chulachomklao Royal
Military Academy, the Naval Academy and the RTAF
Academy, Amphorn Gardens, 24 March B.E. 2531 (1988)**

MISCELLANY

หน้าว่าง

(Unofficial translation)

Royal Speech

All the ancient artifacts, art objects and remains are valuable. They should be studied and researched because they illustrate the nation's prosperity in the past. They should be preserved to be permanent national treasures.

**Given at the opening ceremony of Sam Phraya Museum,
Ayutthaya Province, 26 December 1961**

Next year, they say, will be a critical year; it will be critical every year if they say so. Today will be a critical day if we believe blindly in astrology and only wait for the auspicious time to come and for the catastrophic time, the deadly time, the hostile time to pass. The astrologer may say that the good stars will be eclipsed and the bad stars will make a big scene. This will result in our destruction, and there will be a great disaster. If it is blindly believed, the worst may really happen.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2518 (1975)**

Thai warriors had fought for the security of our nation. Thai rulers have laid firm foundations for the country, and have preserved its independence with such tenacity that enables us to enjoy the benefits of an invaluable inheritance. This inheritance, more correctly called "baramee", has been built up since ancient times and accumulated by stages; all the good deeds amassed are the guarantee of the stability of the Thai nation, but if we do not follow up, this guarantee will be used up.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2518 (1975)**

I have mentioned that "baramee" is doing good deeds. It is comparable to banking. ... If we use more than we have in the account... the bank might let us overdraw for some time, but if we overdo it, the banker will have us declared bankrupt. In the same way, we should not overdraw from the "baramee" account that our ancestors have amassed since ancient times. We must do our part in accumulating "baramee", to guarantee the nation's safe future.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2518 (1975)**

(Unofficial translation)

Creativity is generally thought of as creating something new. Academics and practitioners aim to do so, regardless of existing progress in other innovations. They try to start something new to gain glory for themselves. Progress, which should advance steadily, is therefore interrupted and becomes delayed with obstacles, leading to numerous difficulties. This is because the new work is begun in isolation and takes no account of previous research. It must be correctly understood that each new advance begins with study of earlier discoveries.

Chulalongkorn University, 1 November B.E. 2528 (1985)

(Unofficial translation)

Progress is a result of several factors. Good technology must be used with justice and honesty, both in thought and practice; wisdom on real knowledge of cause and effect, of prosperity and decline; hard work, attentive to detail and thorough research.

**At the graduation ceremony of Khon Kaen University
19 December B.E. 2528 (1985)**

(Unofficial translation)

Village scouts are an important factor in establishing the progress of our nation. Training that is conducted in accordance with correct village scout rules and methods will enhance each person's worth, whether adult or child. The strength, patience, diligence, generosity, vigilance and discipline gained from the training all contribute to self-reliance and creativities, benefiting the whole nation.

Chitralada Villa, 15 July B.E. 2528 (1985)

(Unofficial translation)

Peace is a prerequisite for Thailand becoming a golden land because without peace, problems cannot be solved. Nor can we concentrate our efforts on self-dependency. Peace practically means normal day-to-day living with no chaos, no conflicts, no disturbance and no injuries. Inner peace means a stable mind without thoughts of anxiety, greed, selfishness and ambitious desire. To establish peace in the country we should start with an inner physical and mental peace.

31 January B.E. 2530 (1987)

(Unofficial translation)

At present science and technology are the keys to national development. We should therefore promote invention of our own technology as appropriate to the environment and the demands of the nation. The more we invent, the wider the technology will benefit various work and save us money on importing foreign technology.

**To mark the National Science Week, 1 August B.E. 2531
(1988)**

Some people say that a Royal Project cannot be touched. This is a mistaken view, or a view that is not quite right. If a Royal Project cannot be commented on, Thailand cannot develop. A Royal Project is a Royal Opinion. If a Royal Opinion cannot be touched, it would mean that Thailand cannot progress... That is way I have told the people concerned with the construction of the new dam that I have given the permission to dismantle the original Royal Project so that everyone will be at ease; otherwise, there could be talk of lese majeste, or something in that vein.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2534 (1991)**

Everything has life and Thailand is a living country. Any regulation is subject to modification and if the change is done through intelligent talks, that is through negotiations that are conducted according to true scientific principles that are at a higher level than the text books, all the problems will be solved. But any change or modification must not be considered as absolutely final. When the conditions become unfavourable, a change is warranted, though not through violent quarrels, lest the country suffer irreparable damage resulting in Thailand retrograding to the status of a backward country.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2534 (1991)**

This is a period of decline, it seems. People complain a lot; they complain that the traffic is extremely congested. ... In fact, the solution has been under study for a long time already. But the difficulty resides in the fact that the solution cannot keep in stride with the problem. That is 50 percent has been solved, the problem grows to 60 percent meaning a loss of 10 percent. That is quite normal but it does not mean that we are defeated. We must strive to solve the ten percent lost, otherwise the problems will snowball until they are insoluble.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2536 (1993)**

Investments in business are based on calculation of profit and returns to repay the loans. Sometimes the loans can be repaid but they are not because, in economic affairs, any company or any business that is not in debt, is not good business; a company must be in debt to make good business. This is the economic theory.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2536 (1993)**

Mother used to tell me, quite some time ago, at least ten years ago; she said, "This mother of yours was born a long time ago, so I am old." ... But I told her, "To be old is good; the longer you live, the better it is for us because our parents' longevity will be an encouragement for the children. If we have a mother who lives a long life, we will also live a long life. If we have a healthy mother, we will also be healthy."

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2538 (1995)**

Is water beneficial or harmful? The truth is that water, or anything in this wide world is, by nature, both good and bad. If we make good use of it, it will be beneficial. If we misuse it, it will be harmful.

**Given to the audience of well-wishers, Chitralada Villa
4 December B.E. 2538 (1995)**

(Unofficial translation)

Books are a crucial component of one's progress because from birth, man has to learn and practice physically and mentally in order to become capable and gain knowledge to lead his life. Humans are different from all the other animals in that they have far superior intellects, thoughts and brains.

Chitralada Villa, 25 November B.E. 2541 (1998)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ปราโมช รัฐวินิจ

ผู้อำนวยการสำนักข่าว

สุดา พูลเจริญ

ผู้อำนวยการส่วนผลิตรายการข่าว

วินัย หาญธานี

ผู้อำนวยการส่วนข้อมูลและเอกสารข่าว

ผู้จัดทำ

สุพร มาถาวร

ศรินทิพย์ สีตบุตร

โอภาส เสวิกุล

ผู้จัดพิมพ์

ส่วนข้อมูลและเอกสารข่าว

สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์

ผู้สนับสนุน

ศูนย์ประชาสัมพันธ์การจัดงาน

เฉลิมพระเกียรติฯ

Editorial Advisers

Pramoj Rathavinij

Executive Director, National
News Bureau

Suda Poonchareon

Director, News Programme
Production Division

Vinai Hanchamni

Director, News Information and
Publications Division

Editorial Staff

Suphorn Mathavorn

Sirinthip Sitabutr

Opas Sevikul

Printed By

The News Information and
Publications Of the National
News Bureau Government Public
Relations Department

Sponsored by

Public Relations Center for the
Celebrations on the Auspicious
Occasion of HM the King's 6th
Cycle Birthday Anniversary

ພິພິພິ

ຝ່າຍການພິພິ ສູນຍຸດຜົນເອກສາກແລະເຜຍແພ່ ສຳນັກພິພິ
ປະຫາສັມພັນ ກຽມປະຫາສັມພັນ ຄນເວີກວດຮັ່ງສິດ ກກວ. 10400

กรมประชาสัมพันธ์

ส่วนข้อมูลและเอกสารข่าว สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์